

บทความวิจัย

วันที่รับ: 15 ธันวาคม 2567

วันที่แก้ไข: 24 มีนาคม 2568

วันที่ตอบรับ: 1 พฤษภาคม 2568

บรรณาธิการ: ธนพันธ์ โล่ประกอบ

ทรัพย์สิน: คณะรัฐศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สิทธิ์: สัญญาอนุญาตแบบครีเอทีฟ
คอมมอนส์ - แจกจ่ายได้ ต้องอ้างอิง
ไม่แก้ไขดัดแปลง ไม่ใช่เพื่อการค้า

ลิขสิทธิ์: ©2568 บทความนี้เป็น

ลิขสิทธิ์ของคณะรัฐศาสตร์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การอ้างอิง: ศิริพงศ์ ปาลกะวงศ์ ณ
อยุธยา. 2568. “การเปิดรับความ
หลากหลายทางวัฒนธรรมในฐานะ
การปฏิบัติการทางสังคมเพื่อการอยู่
ร่วมกันอย่างสันติระหว่างคนท้องถิ่น
กับผู้อพยพภายใต้ยุคสมัยแห่งการ
เคลื่อนย้าย: ข้อค้นพบจากการ
วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับ
การเข้ามาของผู้อพยพในเอเชีย
ตะวันออก”. วารสารสังคมศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 55 (2):
242-283.

<https://doi.org/10.61462/cujss.v55i2.4282>

ข้อความที่ปรากฏทั้งหมดในบทความ
เป็นความคิดเห็นของผู้เขียน มิใช่
ความเห็นของหน่วยงานวารสารผู้
จัดพิมพ์

การเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในฐานะการปฏิบัติการทางสังคมเพื่อ การอยู่ร่วมกันอย่างสันติระหว่างคนท้องถิ่นกับผู้อพยพภายใต้ยุคสมัยแห่งการ เคลื่อนย้าย: ข้อค้นพบจากการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการยอมรับการเข้ามา ของผู้อพยพในเอเชียตะวันออก

ศิริพงศ์ ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา

รองศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อีเมล siripong.spa@gmail.com

บทคัดย่อ

จุดมุ่งหมายหลักของการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ คือ การศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมกับระดับการยินยอมให้ผู้อพยพเข้ามาในเอเชียตะวันออกของพลเมืองที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ดังกล่าว ผู้วิจัยเลือกใช้แหล่งข้อมูลทุติยภูมิจากฐานข้อมูลด้านวัฒนธรรมของคลังข้อมูลการสำรวจทางสังคมในเอเชียตะวันออก (EASSDA) ฐานข้อมูลดังกล่าวเกิดจากการเก็บรวบรวมข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างในภูมิภาคดังกล่าวจำนวน 4 ประเทศ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และไต้หวัน ซึ่งมีจำนวนตัวอย่างรวมทั้งหมด 9,029 ราย เมื่อพิจารณาถึงผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา กลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่ยังไม่เปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมเท่าที่ควร และยินยอมระดับน้อยที่จะให้มีผู้อพยพเข้ามาในภูมิภาคของตน ในส่วนของผลการวิเคราะห์สถิติเชิงอนุมานด้วยเทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยพหุด้วยแบบจำลองโพรบิต ผู้วิจัยพบว่า พฤติกรรมการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมเกือบทุกรูปแบบ (ยกเว้นการเปิดรับสื่อต่างประเทศ) ได้แก่ การพูดคุยเกี่ยวกับประเด็น/ปัญหาระหว่างประเทศกับผู้อื่น การเดินทางไปต่างประเทศ และการมีค่านิยมเป็นชาวต่างชาติ ต่างเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการยินยอมระดับมากที่จะให้มีผู้อพยพเข้ามาในภูมิภาคดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า ระดับการศึกษาที่เพิ่มสูงขึ้นมีอิทธิพลเชิงบวกต่อการยินยอมระดับมากที่จะให้มีผู้อพยพในพื้นที่ของตน แต่ในทางตรงกันข้าม การยึดมั่นในความเป็นชาตินิยมเป็นอย่างมากเข้าข่ายเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งต่อการยินยอมระดับมากที่จะให้มีผู้อพยพเข้ามาในภูมิภาคดังกล่าวอย่างเห็นได้ชัด

คำสำคัญ: การเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม, ความหลากหลายทางวัฒนธรรม, ผู้
อพยพ, เอเชียตะวันออก, ค่านิยมแห่งเอเชีย

RESEARCH ARTICLE

Multicultural Exposure as a Social Practice for
Peaceful Coexistence Between Native Residents and
Immigrants in the Age of Mobilities: Findings from an
Analysis of Factors Influencing the Acceptance of
Immigrants in East Asia

Siripong Palakawong-na-ayudhya

Associate Professor, Ph.D., Department of Sociology and Anthropology, Faculty of Political
Science, Chulalongkorn University, Email: siripong.spa@gmail.com

email: siripong.spa@gmail.com

Abstract

The primary objective of this quantitative research is to investigate the causal relationship between behaviors of multicultural exposure and the level of acceptance toward immigrants among residents in East Asia. The researcher utilized secondary data from a cultural database provided by the East Asian Social Survey Data Archive (EASSDA). This dataset consists of responses from a sample of 9,029 participants across four East Asian countries: China, Japan, South Korea, and Taiwan. Descriptive statistical analysis revealed that most respondents demonstrated limited multicultural exposure and a low willingness to accept immigrants into their region. Through inferential statistical analysis using multiple regression with a probit model, the study found that nearly all forms of multicultural exposure, excluding foreign media exposure, were significant positive predictors of a higher level of acceptance toward immigrants in the region. These forms include engaging in discussions about international issues, traveling abroad, and having foreign acquaintances. Additionally, the analysis

Received: December 15, 2024

Revised: March 24, 2025

Accepted: May 1, 2025

Editor: Thanapan Laiprakobsup,
Faculty of Political Science,
Chulalongkorn University

License: [Creative Commons](#)

[License: Attribution–](#)

[NonCommercial-NoDerivatives;](#)
(CC-BY-NC-ND 4.0)

Copyright: ©2025 Faculty of
Political Science, Chulalongkorn
University

Citation: Siripong Palakawong-
na-ayudhya 2025.

“Multicultural Exposure as a
Social Practice for Peaceful
Coexistence Between Native
Residents and Immigrants in the
Age of Mobilities: Findings from
an Analysis of Factors
Influencing the Acceptance of
Immigrants in East Asia”.
Chulalongkorn University
Journal of Social Sciences 55
(2): 242-283.
[https://doi.org/10.61462/cujss.
v55i2.4282](https://doi.org/10.61462/cujss.v55i2.4282)

showed that higher levels of education positively contributed to greater acceptance of immigrants in one's locality. On the other hand, strong nationalist sentiments were identified as a significant barrier to a higher level of acceptance toward immigrants among residents in the region.

Keywords: *Multicultural Exposure, Multiculturalism, Immigrants, East Asia, Asian Values*

1. ที่มาและความสำคัญ

1.1 โลกาภิวัตน์ การเคลื่อนย้าย และการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม

การเคลื่อนย้าย (mobilities) ถือได้ว่าเป็นหัวใจสำคัญอย่างหนึ่งของการดำเนินชีวิตและการประกอบสร้างชีวิตทางสังคมและวัฒนธรรมของพลเมืองภายใต้บริบทโลกาภิวัตน์ เนื่องด้วยความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีด้านการสื่อสารและคมนาคมมีส่วนทำให้มนุษย์สามารถเคลื่อนย้ายในลักษณะข้ามพรมแดน ซึ่งอาจเป็นได้ทั้งการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยว และการย้ายถิ่น/ตั้งรกรากใหม่ ตลอดจนการเข้าถึงและการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารหรือการติดต่อสื่อสารโดยไม่จำเป็นต้องมีการเคลื่อนย้ายเชิงกายภาพหรือการเดินทาง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือการมีปฏิสัมพันธ์ผ่านเครือข่ายสังคมออนไลน์ ซึ่งมีแนวโน้มเกิดขึ้นอย่างแพร่หลายโดยปราศจากข้อจำกัดด้าน “กาละ” (time) และ “เทศะ” (space) ด้วยเหตุนี้พลเมืองในพื้นที่หลายแห่งภายใต้บริบทโลกาภิวัตน์จึงมีโอกาสดูรับหรือได้รับประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องราวหรือปรากฏการณ์ที่ไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นเฉพาะในสังคมหรือเขตแดนของตน แต่สามารถเป็นเรื่องราวหรือปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในประเทศหรือสังคมต่าง ๆ ทั่วโลก ดังนั้นความเป็นสากลและความหลากหลายทางวัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งที่อยู่รายล้อมสมาชิกในทุกสังคมถึงแม้สมาชิกบางคนไม่เคยเดินทางหรือเคลื่อนย้ายไปยังต่างแดนในเชิงกายภาพ แต่พวกเขาเหล่านั้นสามารถเปิดรับหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับความเป็นสากลและความหลากหลายทางวัฒนธรรม ทั้งจากการมีปฏิสัมพันธ์กับคนต่างถิ่น (เช่น นักท่องเที่ยว ผู้อพยพ ผู้เดินทางมาทำธุระในต่างแดน ฯลฯ) และจากการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างแดนผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ รวมถึงการสนทนาในชีวิตประจำวัน

การเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม (multicultural exposure) ถือได้ว่าเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมอย่างหนึ่งภายใต้บริบทโลกาภิวัตน์ อาจกล่าวได้ว่าเป็นการสัมผัสหรือการมีประสบการณ์เกี่ยวกับวัฒนธรรมที่หลากหลายซึ่งสามารถเกิดขึ้นได้จากหลายปัจจัย ทั้งจากประสบการณ์โดยตรง เช่น การเดินทางไปยังต่างประเทศ การเข้าร่วมกิจกรรมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม การทำงานหรืออยู่อาศัยในสภาพแวดล้อมที่มีผู้คนจากหลายเชื้อชาติ

การศึกษาในโรงเรียนที่มีนักเรียนจากหลากหลายพื้นเพทางวัฒนธรรม ฯลฯ และประสบการณ์ โดยทางอ้อมผ่านการรับสื่อต่างประเทศ อาทิ การฟังเพลง การชมภาพยนตร์/รายการโทรทัศน์ การอ่านวรรณกรรม ฯลฯ (Lacaste, Wei, and Chuang 2024) ทั้งนี้ จากการทบทวนวรรณกรรม ผู้วิจัยพบว่า แนวคิดการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมโดยส่วนใหญ่ถูกนำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์ภายใต้บริบทการพัฒนาองค์กร ภาคธุรกิจ และด้านการศึกษา กล่าวคือ ในบริบทภาคธุรกิจหรือการบริหารจัดการองค์กรบ่งชี้ว่า ระดับการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์ หรือมีอิทธิพลเชิงบวกต่อพฤติกรรมหรือความสำเร็จตามเป้าหมายในอุดมคติขององค์กร เช่น ความคิดสร้างสรรค์ การปรับตัวทางจิตใจ การลดอคติระหว่างกลุ่มในองค์กร ความไว้วางใจ จริยธรรม ประสิทธิภาพของการเป็นผู้นำ และประสิทธิภาพของบุคคลหรือองค์กร ตลอดจนการพัฒนาทรัพยากรบุคคลภายในองค์กร (Dias, Zhu, and Samaraturunge 2020; Maddux et al. 2021) หรือแม้กระทั่งการพบว่า การได้รับประสบการณ์ระหว่างประเทศจากทั้งเครือข่ายไม่เป็นทางการและเครือข่ายเป็นทางการ มีส่วนช่วยสนับสนุนหรือส่งผลเชิงบวกต่อการขยายธุรกิจระหว่างประเทศด้วยเช่นกัน (Fernhaber and Li 2013) ในขณะที่บริบทด้านการศึกษาได้บ่งชี้ว่า ระดับการเปิดรับประสบการณ์ดังกล่าวที่ผ่านการศึกษาหรือการเรียนการสอนเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม (multicultural education) มีส่วนส่งเสริมความเท่าเทียมและการยอมรับความแตกต่าง รวมถึงช่วยลดความไม่เสมอภาคทางการศึกษาในกลุ่มผู้เรียนที่มาจากรากฐานทางวัฒนธรรมที่หลากหลาย การศึกษาในลักษณะเช่นนี้ถูกนำมาใช้เพื่อสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เปิดกว้างและทั่วถึง ซึ่งมีส่วนช่วยให้สังคมที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม สามารถพัฒนาไปสู่การเป็นสังคมที่มีสันติภาพและเป็นประชาธิปไตยมากขึ้น (Parkhouse, Lu, and Massaro 2019) อีกทั้งมีส่วนช่วยพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (critical thinking) ให้แก่ผู้เรียน (Aslan and Aybek 2020) ด้วยเหตุนี้ การเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมโดยส่วนใหญ่จึงมีแนวโน้มถูกกล่าวถึงในเชิงบวก และมีแนวโน้มได้รับการสนับสนุนให้เป็นสิ่งที่ควรมีหรือควรปฏิบัติ ตลอดจนการถูกคาดหวังให้นำไปใช้เปลี่ยนแปลงหรือพัฒนากระบวนการและพฤติกรรมบางอย่าง เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายของภาคส่วนหรือผู้กระทำการทุกระดับ ซึ่งมีลักษณะเกี่ยวข้องกับความเป็นสากล แต่กระนั้นจากการทบทวนวรรณกรรมยังไม่พบว่า แนวคิดดังกล่าวถูกนำไปใช้ศึกษาวิเคราะห์ในบริบทการย้ายถิ่นแต่ประการใด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำแนวคิดดังกล่าวไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพหรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างพลเมืองดั้งเดิมกับผู้อพยพในพื้นที่ปลายทาง ซึ่งถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมเชิงบวกอย่างหนึ่งภายใต้บริบทความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์หรือกลุ่มผู้ที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม

เมื่อพิจารณาถึงแนวทางการเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพ หรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างพลเมืองดั้งเดิมกับผู้อพยพในพื้นที่ปลายทาง ในบางสังคม ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มคนที่มี

ความหลากหลายทางวัฒนธรรม/ชาติพันธุ์ ได้มีการใช้กลไกและระบบสังคมต่าง ๆ ดังเช่น การบังคับใช้กฎหมายหรือนโยบายเกี่ยวกับการบูรณาการทางวัฒนธรรมเพื่อการดำรงอยู่ร่วมกันอย่างสันติระหว่างกลุ่มวัฒนธรรม/กลุ่มชาติพันธุ์ (Berry 2006; Sabatier and Boutry 2006) แต่ในขณะเดียวกัน อุปสงค์แรงงานในพื้นที่ปลายทางก็อาจมีส่วนทำให้การยอมรับการเข้ามาของผู้อพยพ และ/หรือความสัมพันธ์เชิงบวกระหว่างเจ้าบ้านกับผู้อพยพเกิดขึ้นหรือดำเนินไปในทิศทางที่ดีทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ (Colic-Peisker and Tilbury 2006; Anderson 2007) และอาจรวมถึงการส่งเสริมให้เกิดภาวะความเป็นเจ้าบ้าน (hospitableness) ซึ่งภาวะดังกล่าวในบริบทการย้ายถิ่นข้ามชาติมีลักษณะเป็นทัศนคติเชิงบวก (ทั้งในรูปแบบสำนึกร่วมและความพึงพอใจส่วนบุคคล) เกี่ยวกับการยินยอมให้มีผู้อพยพเข้ามาในพื้นที่ปลายทาง และแนวโน้มการให้การต้อนรับผู้อพยพอย่างมีไมตรีจิต ทั้งนี้ ภาวะดังกล่าวจะเกิดขึ้นหรือกลายเป็นจริงได้ก็ต่อเมื่อโครงสร้างและกลไกทางสังคมมีส่วนส่งเสริมให้เกิดภาวะดังกล่าวผ่านปัจจัยต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรมการเมืองแบบมีส่วนร่วม การได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐาน และการเกิดความเชื่อมั่นทางสังคมของสมาชิกในสังคม รวมถึงการศึกษาเรื่องพลเมืองโลก ฯลฯ (Siripong Palakawong-na-ayudhya 2025) หรือกล่าวอีกนัยว่า ภาวะความเป็นเจ้าบ้านหรือทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพจะสามารถเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อโครงสร้างหรือกลไกในสังคมมีส่วนช่วยให้พลเมืองหรือคนท้องถิ่นรับรู้ว่าการเข้ามาของผู้อพยพไม่เป็นภัยคุกคามและไม่เบียดเบียนผลประโยชน์ในชีวิตประจำวันแก่พวกเขา

จากตัวอย่างงานศึกษาในข้างต้น เราจึงเห็นได้ว่า สาระสำคัญร่วมเกี่ยวกับแนวทางการเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพหรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้อยู่อาศัยดั้งเดิมหรือเจ้าบ้านกับผู้อพยพ จึงตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมีประสบการณ์นอกเหนือวัฒนธรรมหรือความคุ้นเคยของตน หรือกล่าวอีกนัยว่า การมีประสบการณ์หรือการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม หรือวัฒนธรรมที่แตกต่างจากอัตลักษณ์หรือตัวตนหลักของตน อาจมีส่วนช่วยส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพหรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างคนในท้องถิ่นกับผู้อพยพได้เช่นกัน ด้วยเหตุนี้การเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม (multicultural exposure) จึงเป็นอีกแนวคิดที่เหมาะสมสำหรับการนำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์ร่วมกับทัศนคติหรือมุมมองต่อผู้อพยพ เนื่องจากยังไม่ปรากฏว่ามีงานศึกษาใดที่เกี่ยวกับทัศนคติต่อผู้อพยพหรือความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าบ้านกับผู้อพยพในพื้นที่ปลายทาง กล่าวถึงหรือนำแนวคิด/ตัวแปรดังกล่าวมาใช้ศึกษาวิเคราะห์อย่างเด่นชัด อีกทั้งผลการศึกษาที่เกิดจากการนำตัวแปร/แนวคิดดังกล่าวมาใช้วิเคราะห์อาจมีส่วนทำให้เกิดความเข้าใจได้อย่างชัดเจนมากขึ้นเกี่ยวกับความเชื่อมโยงระหว่างทัศนคติต่อผู้อพยพกับกลไกทางสังคมหรือปัจจัยเชิงโครงสร้างในด้านต่าง ๆ ซึ่งโดยส่วนใหญ่ค่อนข้างมีความเป็นนามธรรมและมีความเป็นมหภาค เนื่องจากการเปิดรับความหลากหลายทาง

วัฒนธรรมค่อนข้างมีความเป็นรูปธรรมและมีความเป็นจุลภาคมากกว่า อีกทั้งการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมไม่ใช่เพียงทัศนคติ แต่สะท้อนให้เห็นถึงประสบการณ์ที่แท้จริงและพฤติกรรมระดับปัจเจกบุคคลอย่างตรงไปตรงมา ซึ่งอาจมีส่วนสนับสนุนให้ข้อค้นพบหรือองค์ความรู้ในอดีต ดังเช่น การศึกษาเรื่องความเป็นพลเมืองโลก (global citizenship education) สมมติฐานว่าด้วยการพบปะ (contact hypothesis) สมมติฐานว่าด้วยการดึงดูดของสิ่งที่มีความคล้ายคลึง (similarity-attraction hypothesis) ฯลฯ ที่ถูกนำมาใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพหรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างกลุ่มคนต่างวัฒนธรรม เกิดความแข็งแกร่ง และมีความเป็นรูปธรรมมากขึ้นด้วยเช่นกัน

1.2 สถานการณ์การอพยพเข้า และความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าบ้านกับผู้อพยพในพื้นที่ปลายทางของภูมิภาคเอเชียตะวันออก

เมื่อพิจารณาถึงบริบทสังคมเอเชียตะวันออก (East Asia) ข้อมูลของสหประชาชาติได้แสดงให้เห็นว่าภูมิภาคดังกล่าวมีจำนวนผู้อพยพเข้ามา (immigrants) ไม่เยอะเท่าที่ควร เมื่อเปรียบเทียบกับทวีปยุโรป (United Nations Department of Economic and Social Affairs, Population Division 2019) ทั้งนี้ ปัจจัยที่ทำให้เอเชียตะวันออกไม่ได้รับความนิยมจากผู้อพยพทั่วโลกเท่าที่ควรเมื่อเปรียบเทียบกับทวีปยุโรป ส่วนหนึ่งเกิดจากการขาดกลไกเชิงสถาบันระดับภูมิภาคที่ส่งเสริมสิทธิการรวมตัวของครอบครัวผู้อพยพ (family reunification rights) รวมถึงวัฒนธรรมการเมืองของชนชั้นผู้ปกครองในเอเชียตะวันออกที่ยังคงยึดมั่นในแนวคิดรัฐแห่งการพัฒนา (developmental state) ซึ่งมุ่งเน้นการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วมากกว่าการคำนึงถึงมิติทางสังคม ตลอดจนมุมมองของผู้อพยพที่เล็งเห็นว่ากลุ่มประเทศแถบเอเชียตะวันออกมีแนวโน้มควบคุมและจำกัดการเข้ามาของผู้อพยพด้วยมาตรการที่เข้มงวดมากกว่า ในขณะที่กลุ่มประเทศแถบยุโรปค่อนข้างยึดหลักสิทธิมนุษยชน หรือมีการผ่อนปรนมากกว่าเกี่ยวกับการรับผู้อพยพเข้ามา (Seol and Skrentny 2009) แต่กระนั้น ภูมิภาคเอเชียตะวันออกถือได้ว่าเป็นพื้นที่ปลายทางยอดนิยมแห่งหนึ่งของกลุ่มผู้อพยพจากประเทศใกล้เคียง ทั้งจากประเทศในภูมิภาคเดียวกันและประเทศอื่นในแถบเอเชีย (Fong and Shibuya 2020) นอกจากนี้ แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้อพยพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกก็แสดงให้เห็นถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเป็นพื้นที่ปลายทางที่ได้รับความนิยมเพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน ถึงแม้จำนวนผู้อพยพที่เพิ่มขึ้นมีเพียงเล็กน้อยก็ตาม (Heo and Wu 2024) โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศจีน เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น ซึ่งถือได้ว่าเป็นประเทศชั้นนำด้านการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการพัฒนาเทคโนโลยี/นวัตกรรมต่าง ๆ แห่งหนึ่งของโลก ในแง่นี้ ปัจจัยดึงดูดด้านเศรษฐกิจในภูมิภาคดังกล่าวจึงมีส่วนเหนี่ยวนำให้ผู้อพยพจากต่างแดนให้ความสนใจ และเล็งเห็นว่าเป็นพื้นที่ปลายทางแห่งหนึ่งสำหรับพวกเขาเพื่อที่จะเข้ามาประกอบอาชีพและ/หรือตั้งรกราก ซึ่งการอพยพเข้ามาของกลุ่มคนต่างถิ่นมีส่วนทำให้ผู้ที่อาศัยอยู่ในประเทศเหล่านี้ตั้งแต่

แรกหรือคนในท้องถิ่นมีโอกาสพบเจอและมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อพยพ และอาจนำไปสู่การเกิด
มุมมองหรือทัศนคติบางอย่างต่อผู้อพยพเข้ามาด้วยเช่นกัน

นอกจากระดับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ จำนวนผู้อพยพที่เพิ่มขึ้นในเอเชียตะวันออก
ส่วนหนึ่งขึ้นอยู่กับจุดยืนและที่ท่าเกี่ยวกับนโยบายว่าด้วยแรงงานข้ามชาติ และอาจรวมถึง
สถานการณ์/โครงสร้างทางประชากรและเศรษฐกิจภายในประเทศที่อยู่ในภูมิภาคดังกล่าว
ถึงแม้ประเทศญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และได้หวัน เผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างอายุ
ประชากรไปสู่การเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นการลดลงของอัตราการเกิดและ
จำนวนประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้น ซึ่งทำให้ภาคการผลิตหรือระบบเศรษฐกิจของประเทศเหล่านี้
ต้องการผู้อพยพเข้ามาเพื่อเติมเต็มอัตรากำลังแรงงาน และอาจรวมถึงการเพิ่มอัตราการสมรส
แต่กระนั้น การเปลี่ยนแปลงนโยบายการเปิดรับผู้อพยพและการบูรณาการผู้อพยพเข้ากับ
สภาพแวดล้อมในพื้นที่ปลายทางยังคงมีข้อจำกัด กล่าวคือ นโยบายของประเทศเหล่านี้ค่อนข้าง
มุ่งเน้นไปที่การบังคับให้ผู้อพยพเข้ามาต้อง “ปรับตัว” หรือ “กลมกลืน” เข้ากับสภาพแวดล้อม
ทางสังคมและวัฒนธรรมของพื้นที่ปลายทาง มากกว่าการสนับสนุนความหลากหลายทาง
วัฒนธรรมหรือการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันแบบพหุวัฒนธรรม (multiculturalism) ซึ่งสะท้อนให้
เห็นว่า กลุ่มประเทศเหล่านี้ยังไม่ส่งเสริมการเข้ามาของผู้อพยพอย่างเต็มใจเท่าที่ควร (Kim and
Oh 2011) หรือคำนึงถึงผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและโครงสร้างทางประชากรของประเทศเป็น
หลัก มากกว่าการคำนึงถึงชีวิตทางสังคมและความรู้สึกของผู้อพยพ

ในส่วนของประเทศจีน ถึงแม้ภาพลักษณ์ของประเทศดังกล่าว คือ การมีผู้อพยพย้ายออก
จากประเทศจำนวนมาก แต่ปรากฏการณ์ดังกล่าวเป็นเพียงข้อเท็จจริงในอดีต เนื่องจากในช่วง
ไม่กี่ทศวรรษที่ผ่านมา ประเทศจีนได้รุดหน้าพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมอย่างก้าวกระโดด
จนกระทั่งกลายเป็นศูนย์กลางความเจริญแห่งหนึ่งในประชาคมโลก อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ทำให้
สถานการณ์การอพยพเข้ามาของแรงงานต่างชาติในประเทศดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคต
ก็คือ โครงสร้างอายุประชากรที่ได้รับผลกระทบจากนโยบายการมีบุตรเพียงหนึ่งคน (One Child
Policy) ที่เกิดขึ้นในอดีต กล่าวคือ ประเทศจีนมีแนวโน้มเผชิญกับภาวะสังคมผู้สูงอายุอย่าง
รุนแรงในอนาคต เนื่องด้วยคนหนุ่มสาวที่ถือกำเนิดในช่วงการประกาศใช้นโยบายการมีบุตร
เพียงหนึ่งคนมีสัดส่วนน้อยกว่าประชากรรุ่นก่อนหน้าซึ่งกำลังกลายเป็นผู้สูงอายุ อีกทั้งอัตราส่วน
เพศที่ไม่ค่อยสมดุลระหว่างชายกับหญิง (เนื่องด้วยค่านิยมการมีบุตรชาย) ก็เป็นอีกผลกระทบ
ของนโยบายดังกล่าวที่ส่งผลต่อเนื่องให้ประชากรชายรุ่นหลังมีโอกาสที่จะได้สมรสกับสตรีภายใน
ชาติเดียวกันลดลง ซึ่งอาจทำให้อัตราการเกิดของคนรุ่นหลังมีแนวโน้มลดลง นอกจากนี้ การที่
ประชากรจีนวัยหนุ่มสาวรุ่นใหม่มีแนวโน้มอพยพออกไปทำงานต่างแดนเพิ่มขึ้นก็มีส่วนตอกย้ำให้
อัตราการสมรสและอัตราการเจริญพันธุ์ในประเทศดังกล่าวมีแนวโน้มลดลง ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ อาจ

ส่งผลต่อการขาดแคลนประชากรรุ่นใหม่ที่จะเติบโตและเข้าสู่ตลาดแรงงานในภายหลัง ดังนั้น นโยบายการเปิดรับผู้อพยพและการหลั่งไหลเข้ามาของผู้อพยพในประเทศจีน ทั้งในแง่การตอบสนองต่อความต้องการกำลังแรงงานในระบบเศรษฐกิจ และการที่สตรีต่างเชื้อชาติ/สัญชาติ เข้ามามีส่วนเติมเต็มในการสร้างครอบครัวและการตอบสนองความต้องการทางเพศของบุรุษใน สังคมจีน จึงส่งผลให้ประเทศดังกล่าวเริ่มเผชิญกับการก่อตัวของชุมชนผู้อพยพจำนวนหลายแห่ง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมจีนในภายหลัง (Pieke 2012) รวมถึงความสัมพันธ์ระหว่างคนในท้องถิ่นกับผู้อพยพในพื้นที่ดังกล่าวด้วยเช่นกัน ดังเช่นการ พบว่า การกระจุกตัวมากเกินไปของผู้อพยพในย่านหนึ่ง ๆ ของสังคมจีนอาจส่งผลกระทบต่อ ความสัมพันธ์เชิงลบกับคนท้องถิ่น เนื่องจากคนท้องถิ่นชาวจีนรู้สึกว่าคุณลักษณะของพวกเขา กำลังถูกคุกคามจากกลุ่มผู้อพยพ แต่กระนั้น สถานะทางเศรษฐกิจและการปรับตัวเข้ากับ วัฒนธรรมของผู้อพยพก็เข้าข่ายเป็นปัจจัยที่มีส่วนช่วยทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้อพยพกับคน ในท้องถิ่นดีขึ้นเช่นกัน (Xu, Wu, and Li 2022)

จากการกล่าวถึงสถานการณ์การอพยพเข้าและความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าบ้านกับผู้อพยพใน ประเทศต่าง ๆ ที่เข้าข่ายเป็นพื้นที่ปลายทางของภูมิภาคเอเชียตะวันออก ผู้วิจัยเล็งเห็นว่า แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของกลุ่มผู้อพยพที่เป็นชาวต่างชาติในภูมิภาคดังกล่าว ซึ่งถือว่าเป็นภูมิภาคที่ มีศักยภาพเป็นศูนย์กลางการพัฒนาทางเศรษฐกิจและนวัตกรรมที่ยิ่งใหญ่แห่งหนึ่งของโลก มี ส่วนทำให้พลเมืองดั้งเดิมหรือเจ้าบ้านในพื้นที่ปลายทางแห่งนี้มีโอกาสเผชิญกับความหลากหลาย ทางวัฒนธรรมมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มผู้อพยพโดยตรง หรือการอาศัยอยู่ ร่วมกับกลุ่มผู้อพยพในสังคม/ชุมชนเดียวกันเป็นระยะเวลานาน ในขณะเดียวกัน จากการที่ทุก สังคมบนโลกต่างได้รับอิทธิพลจากกระแสโลกาภิวัตน์และการเปิดรับความหลากหลายทาง วัฒนธรรม เป็นปรากฏการณ์ร่วมสมัยอย่างหนึ่งภายใต้บริบทสังคมที่มีการเคลื่อนย้ายเกิดขึ้น อย่างต่อเนื่องและเป็นปกติวิสัย ด้วยเหตุนี้ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงต้องการพิสูจน์ว่า ใน บริบทสังคมเอเชียตะวันออก การเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมมีอิทธิพลต่อทัศนคติ เกี่ยวกับผู้อพยพชาวต่างชาติอย่างไรบ้าง (หรือมีระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพชาวต่างชาติใน สังคมของตนมากหรือน้อยเพียงใด) อนึ่ง ผลการศึกษาหรือข้อค้นพบที่เกิดจากการวิจัยครั้งนี้ อาจ ถูกนำไปประยุกต์ใช้เพื่อกำหนดนโยบายเกี่ยวกับที่ท่าหรือมุมมองเชิงบวกต่อผู้อพยพให้แก่คนใน ท้องถิ่นได้อย่างเหมาะสม และสามารถกลายเป็นองค์ความรู้ใหม่เกี่ยวกับประเด็นศึกษาด้านการ ย้ายถิ่นและมุมมองต่อผู้อพยพ เนื่องจากผู้วิจัยยังไม่พบว่ามีงานศึกษาใดนำปัจจัยเกี่ยวกับการ เปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมมาใช้วิเคราะห์ เพื่ออธิบายลักษณะทัศนคติต่อผู้อพยพใน งานศึกษาด้านการย้ายถิ่นหรือความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มวัฒนธรรมอย่างชัดเจน

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาลักษณะพฤติกรรมการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมของพลเมืองที่อาศัยอยู่ในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก
- 2) เพื่อศึกษาระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพเข้ามาในสังคมของพลเมืองที่อาศัยอยู่ในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก
- 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมกับระดับการยินยอมให้ผู้อพยพเข้ามาในสังคมของพลเมืองที่อาศัยอยู่ในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก

3. การทบทวนวรรณกรรม

3.1 ภาวะข้ามชาติและความหลากหลายทางวัฒนธรรม

ถึงแม้ความเข้าใจโดยทั่วไปเกี่ยวกับภาวะข้ามชาติ (transnationalism) ถูกนำไปเชื่อมโยงกับสายสัมพันธ์ที่แนบแน่นในระดับเครือข่ายและ/หรือองค์กรเหนือพรมแดนรัฐ-ชาติ ผ่านการจัดระเบียบความสัมพันธ์เชิงสถาบัน ไม่ว่าจะเป็นการสร้างสันถวไมตรีระหว่างประเทศ การก่อตั้งกงสุลและสถานทูตในต่างแดน การจัดตั้งองค์กรการค้าระหว่างประเทศในรูปแบบสัญญา การแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ สมาคมผู้อพยพในต่างแดน ฯลฯ (Portes, Guarnizo, and Landolt 1999; Faist 2000) แต่ในบางกรณี ภาวะดังกล่าวสามารถได้รับการพิจารณาว่าเป็นภาพสะท้อนอย่างหนึ่งทั้งในแง่สาเหตุ กระบวนการ และผลลัพธ์ที่เกิดจากการเคลื่อนย้ายของทั้งมนุษย์และสิ่งที่ไม่ใช่มนุษย์ในลักษณะที่เป็นการข้ามพรมแดนระหว่างรัฐ-ชาติ ซึ่งมูลเหตุของการข้ามแดนของสรรพสิ่งสามารถเป็นได้ทั้งการค้า การท่องเที่ยว การถ่ายโอนกำลังแรงงาน การสมรส รวมถึงการหลีกหนีภัยธรรมชาติหรือภัยการเมืองเพื่อแสวงหาโอกาสที่ดีกว่า ตลอดจนการแพร่กระจายหรือการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นภาษา การแต่งกาย เทคโนโลยี/นวัตกรรม คติ/ความเชื่อในการดำเนินชีวิต ฯลฯ ในแง่นี้ ภาวะข้ามชาติจึงครอบคลุมถึงความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันของปัจเจกบุคคล หาใช่ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในระดับมหภาคเพียงอย่างเดียว และไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นกับบุคคลหรือสิ่งที่เคลื่อนย้าย แต่รวมถึงบุคคลหรือสิ่งที่ได้รับผลกระทบของการเคลื่อนย้ายด้วยเช่นกัน (Boccagni 2012) เพราะฉะนั้น ภาวะข้ามชาติจึงเป็นปัจจัยสำคัญอย่างหนึ่งภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ที่มีส่วนทำให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรมในแต่ละพื้นที่/สังคม

ความหลากหลายทางวัฒนธรรม (multiculturalism) เป็นภาวะที่เกิดขึ้นเมื่อผู้คนจำนวนมากในสังคมเดียวกันมีพื้นเพทางเชื้อชาติ ภาษา และศาสนาที่หลากหลาย หรือมีความแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด (Day, Thomas, and Spickard 2023) อีกทั้งแนวคิดดังกล่าวได้รับการพิจารณาว่าเป็นกลยุทธ์หรือแนวทางในการบูรณาการทางสังคม และเป็นบรรยากาศทาง

วัฒนธรรมในภาพรวมของสังคมซึ่งประกอบด้วยกลุ่มชาติพันธุ์หลากหลายกลุ่ม โดยมีวัฒนธรรมหลักที่เปรียบเสมือนฉันทามติเกี่ยวกับบรรทัดฐาน ค่านิยม และแนวปฏิบัติของทุกกลุ่มชาติพันธุ์ ซึ่งเกิดจากการประนีประนอมบนพื้นฐานของเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ (Nagayoshi 2011) ในแง่นี้ นอกจากภาวะข้ามชาติและการเคลื่อนย้ายข้ามพรมแดนมีส่วนทำให้เกิดความหลากหลายทางวัฒนธรรม ความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยีการสื่อสารก็มีส่วนกระตุ้นให้สมาชิกในสังคมรับรู้เกี่ยวกับความหลากหลายดังกล่าว ซึ่งเกิดจากการเปิดรับข้อมูลข่าวสารและการมีปฏิสัมพันธ์ผ่านชุมชนหรือสายสัมพันธ์ทางสังคมที่ไม่ยึดโยงกับพรมแดนทางภูมิศาสตร์ ดังเช่นเครือข่ายสังคมออนไลน์หรือโลกดิจิทัล ดังนั้น ความหลากหลายทางวัฒนธรรมภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ในสังคมสมัยใหม่จึงมีส่วนกระตุ้นให้สมาชิกในสังคมจำเป็นต้องเรียนรู้เพื่อปรับตัวเข้ากับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมที่ไม่หยุดนิ่ง ซึ่งผลลัพธ์ของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวอาจกลายเป็นส่วนหนึ่งของตัวตนสมาชิกในสังคมที่ละเล็กละน้อย แต่กระนั้น ในระหว่างการปรับตัวดังกล่าวก็อาจมีกระแสต้านหรือการขัดขืนต่อการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้เช่นกัน ทั้งนี้ กระแสต้านที่เกิดขึ้นอาจปรากฏในรูปแบบกลยุทธ์ทางการเมือง ดังเช่นการส่งเสริมความเป็นชาตินิยม (nationalism) โดยการส่งเสริมให้ประชาชนในชาติเกิดสำนึกว่าประเทศของตนเองดีอยู่แล้วหรืออยู่เหนือกว่าชาติอื่น (ethnocentrism) หรือแม้กระทั่งการกระตุ้นให้คนในชาติเกิดความกลัวต่างประเทศ (xenocentrism) ซึ่งเป็นการปลุกฝังให้เชื่อว่าการเข้ามาของวัฒนธรรมต่างถิ่น (รวมถึงการอพยพเข้ามาของกลุ่มคนต่างชาติ) จะนำผลเสียมาให้แก่ประเทศของตน และอาจถือได้ว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการต่อต้านโลกาภิวัตน์ (anti-globalization) นอกจากนี้ กระแสต้านอาจเกิดขึ้นในรูปแบบการทำให้กลายเป็นท้องถิ่น (localization) ซึ่งกระบวนการดังกล่าวมีแนวโน้มเกิดขึ้นเมื่อสิ่งแปลกใหม่จากภายนอกมีลักษณะแตกต่างมากเกินไปจากชนบทหรือวิถีชีวิตดั้งเดิมภายในสังคม ในขณะที่วัฒนธรรมดั้งเดิมภายในประเทศปลายทางมีความเข้มแข็งและฝังรากลึก ดังนั้น กระบวนการดังกล่าวจึงแสดงถึงความพยายามของคนในท้องถิ่นที่จะธำรงรักษารากเหง้าทางวัฒนธรรมของตนเอง หรือไม่ปล่อยให้สิ่งที่เข้ามาใหม่จากภายนอกมาแทนที่สิ่งเดิมในพื้นที่ของตน และในบางครั้ง กระบวนการดังกล่าวอาจพัฒนาหรือยกระดับไปสู่การทำให้ความท้องถิ่นไปสู่ระดับสากล (glocalization) (Ayaz 2021) ดังเช่นวัฒนธรรมจำพวกอาหารและอุตสาหกรรมสื่อบันเทิงในเอเชียตะวันออก ซึ่งในปัจจุบันถูกทำให้กลายเป็นที่นิยมในกระแสโลกมากขึ้น (Iwabuchi 2010)

เมื่อพิจารณาถึงสถานการณ์ความหลากหลายทางวัฒนธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกโดยทั่วไปแล้ว ภาพลักษณ์อย่างหนึ่งของสังคมเอเชียตะวันออก (เมื่อถูกนำไปเปรียบเทียบกับสังคมตะวันตก) แสดงให้เห็นถึงการเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมแบบเอกกรุป (homogenous culture) หรือเป็นสังคมที่มีวัฒนธรรมแบบบริบทสูง (high-context cultures) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ญี่ปุ่น จีน และเกาหลี กล่าวคือ สมาชิกในสังคมรูปแบบดังกล่าวมีความเหมือนกันอย่างมาก

เกี่ยวกับวิธีการติดต่อสื่อสารและทรัพยากรข้อมูล (ซึ่งเป็นทั้งส่วนหนึ่งและครอบคลุมถึงแบบแผนการดำเนินชีวิต) เนื่องจากประเพณีและประวัติศาสตร์ของกลุ่มประเทศเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างน้อยถึงแม้เวลาผ่านไป หรือมีวัฒนธรรมแบบเดิมที่คอยตอบสนองต่อความต้องการในชีวิตและสภาพแวดล้อมในสังคมดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น ลักษณะวัฒนธรรมแบบบริบทสูงหรือเอกรูปจึงถูกนำไปเชื่อมโยงกับ “คตินิยมหมู่” (collectivism) ซึ่งเป็นภาวะทางความคิดและสำนึกเกี่ยวกับความเป็นส่วนรวมหรือความเป็นพวกพ้อง และถือได้ว่าเป็นภาพลักษณ์อย่างหนึ่งของบริบทสังคมเอเชียตะวันออก (Qingxue 2003) อีกทั้งถูกนำไปเชื่อมโยงกับการเป็นคุณสมบัติอย่างหนึ่งของค่านิยมแห่งเอเชีย (Asian Values) ซึ่งในบางครั้งคุณสมบัติดังกล่าวถูกนำไปเชื่อมโยงกับการเกิดอคติระหว่างกลุ่ม (intergroup prejudice) หรือการมีทัศนคติแง่ลบต่อบุคคลภายนอกกลุ่มอย่างแรงกล้า (Fujimoto and Härtel 2004) ด้วยเหตุนี้ อคติรูปแบบดังกล่าว (ที่เชื่อมโยงกับคตินิยมหมู่) จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งของสัมพันธภาพที่ไม่ดีระหว่างคนท้องถิ่นกับผู้อพยพในพื้นที่ปลายทาง แต่ถึงกระนั้น คตินิยมหมู่ก็มีส่วนช่วยลดอคติระหว่างสมาชิกภายในกลุ่มได้เช่นกัน (Van Assche, Bahamondes, and Sibley 2021)

อย่างไรก็ตาม การที่สังคมเอเชียตะวันออกมีจุดเด่นเกี่ยวกับวัฒนธรรมแบบบริบทสูงและคตินิยมหมู่ ไม่ได้หมายความว่าสังคมในภูมิภาคดังกล่าวไม่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม กล่าวคือ ความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่เกิดขึ้นในภูมิภาคนี้ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการข้ามพรมแดนด้วยเหตุปัจจัยต่าง ๆ ดังเช่นการพบว่า ตั้งแต่ช่วงทศวรรษที่ 1990 เป็นต้นมา ในเกาหลีใต้และไต้หวันมีผู้อพยพโดยส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงจากประเทศในแถบเอเชีย เช่น จีน เวียดนาม อินโดนีเซีย ไทย ฟิลิปปินส์ ฯลฯ ซึ่งเป็นการอพยพเข้ามาโดยการสมรสกับพลเมืองในพื้นที่ปลายทาง (Bélanger, Lee, and Wang 2010) หรือแม้กระทั่งประเทศจีน ซึ่งเดิมทีมีหลายกลุ่มชาติพันธุ์หรือมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมตั้งแต่แรก ก็พบว่าแนวโน้มการอพยพเข้ามาของคนต่างถิ่นเพิ่มขึ้น ทั้งจากการสมรสกับชาวต่างชาติ การเข้ามาเรียนของนักศึกษาต่างประเทศ การเข้ามาทำงานของแรงงานต่างถิ่น การเข้ามาพำนักอาศัยเป็นระยะเวลานานของชาวต่างชาติ การเข้ามาของผู้ลี้ภัย และการย้ายถิ่นกลับของชาวจีน (Pieke 2012) เช่นเดียวกับประเทศญี่ปุ่น ซึ่งพบว่ามีจำนวนผู้อพยพเข้ามาเพิ่มขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนของภาคอุตสาหกรรมและภาคการให้บริการที่ขาดแคลนแรงงานตั้งแต่ช่วงทศวรรษที่ 1980 เป็นต้นมา แต่กระนั้น ญี่ปุ่นก็ยังคงเป็นหนึ่งในประเทศที่มีนโยบายรับผู้อพยพอย่างจำกัด และให้สิทธิการพำนักระยะยาวยากกว่าหลายประเทศในแถบตะวันตก (Yamanaka 2008) นอกจากนี้ ความแพร่หลายของสื่อสังคมออนไลน์และอินเทอร์เน็ตก็มีส่วนทำให้พลเมืองในภูมิภาคดังกล่าวมีโอกาสเปิดรับข้อมูลข่าวสารหรือประสบการณ์ในระดับนานาชาติ (global exposure) มากขึ้น ซึ่งการเปิดรับดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในเอเชียตะวันออก

ด้วยเช่นกัน ทั้งในแง่ค่านิยมและอัตลักษณ์ของคนในพื้นที่ (Tsai 2015) อย่างไรก็ตาม ผลกระทบของการเปิดรับความเป็นสากลอาจมีลักษณะแตกต่างกันในแต่ละบริบทประเทศ เนื่องจากระบบการเมืองหรือแนวทางการจัดระเบียบทางสังคมในแต่ละประเทศไม่เหมือนกัน ดังเช่นการพบว่าประเทศจีนได้มีการควบคุมการไหลเวียนของข้อมูลข่าวสารอย่างเข้มงวด กล่าวคือ รัฐบาลจีนพัฒนากลยุทธ์ต่าง ๆ เพื่อจัดการกับการนำเสนอข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดความไม่สงบหรือความคิดเห็นที่แตกต่าง ถึงแม้สื่อข้ามชาติและเทคโนโลยีดิจิทัลได้รับการเล็งเห็นว่ามีส่วนช่วยเสริมสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้างทางความคิดก็ตาม (Atkins 2003) หรือแม้กระทั่งการพบว่า ชาวจีนและไต้หวันมีความเป็นชาตินิยมอย่างเข้มข้นมากกว่าชาวญี่ปุ่นและเกาหลีใต้ในประเด็นเกี่ยวกับการควบคุมการข้ามพรมแดนและการเปิดรับวัฒนธรรมจากต่างชาติ และการพบว่า คนจีนส่วนใหญ่ยังไม่ยินดีที่จะให้เครือข่ายติดรสกับชาวต่างชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งชาวยุโรปและอเมริกาเหนือ (Tsai 2015) ซึ่งตัวอย่างข้อค้นพบเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า บรรทัดฐานหรือค่านิยมบางอย่างในแต่ละสังคมของเอเชียตะวันออกอาจมีส่วนทำให้การเปิดรับความเป็นนานาชาติหรือความหลากหลายทางวัฒนธรรมยังไม่เกิดขึ้นได้อย่างแพร่หลายเหมือนกับสังคมตะวันตก และอาจส่งผลกระทบต่อมุมมองและที่ต่อการอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่ความหลากหลายทางวัฒนธรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นได้เช่นกัน

กล่าวโดยสรุป โลกาภิวัตน์และภาวะข้ามชาติมีส่วนทำให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเผชิญกับความหลากหลายทางวัฒนธรรมมากกว่าในอดีต ซึ่งความหลากหลายดังกล่าวไม่ใช่เพียงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรมในระดับมหภาค แต่สามารถส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงภายในจิตใจหรือห้วงความคิด และการปฏิบัติการทางสังคมในชีวิตประจำวัน¹ (social practice) ดังนั้น การเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมจึงเข้าข่ายเป็นรูปแบบหนึ่งของการปฏิบัติการทางสังคม ซึ่งในที่นี้ ผู้วิจัยกำหนดให้พฤติกรรมรูปแบบต่าง ๆ เกี่ยวกับการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมมีสถานะเป็นตัวแปรอิสระ เพื่อนำมาใช้วิเคราะห์และอธิบายแนวโน้มการยินยอมให้มีผู้อพยพเข้ามาในประเทศปลายทางของภูมิภาคเอเชียตะวันออก อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการทบทวนวรรณกรรมบ่งชี้ว่า บรรทัดฐานหรือค่านิยมในสังคมอาจมีส่วนเกี่ยวข้องกับมุมมองต่อผู้อพยพ ด้วยเหตุนี้ ค่านิยมแห่งเอเชียซึ่งเป็นอีกแนวคิดที่ผู้วิจัยพบว่าได้รับการกล่าวถึงบ่อยครั้งในงานศึกษาเกี่ยวกับอัตลักษณ์ของสังคมเอเชียตะวันออก จึงถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของตัวแปรควบคุมในการศึกษารั้งนี้ด้วยเช่นกัน ซึ่งจะได้รับการกล่าวถึงในลำดับถัดไป

¹ การปฏิบัติการทางสังคม หมายถึง วิธีการที่เป็นกิจวัตรในการเคลื่อนย้ายร่างกาย การจัดการวัตถุ การปฏิบัติต่อบุคคล การพรรณนาสรรพสิ่ง และการทำความเข้าใจโลก (Reckwitz 2002)

3.2 ค่านิยมแห่งเอเชีย

เมื่อพิจารณาถึงต้นกำเนิดของ “ค่านิยมแห่งเอเชีย” (Asian Values) คำดังกล่าวเกิดขึ้นครั้งแรกในประเทศสิงคโปร์เมื่อ พ.ศ. 2520 ซึ่งเกิดจากการถกเถียงเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาด้านศีลธรรมและพลเมือง เพื่อป้องกันไม่ให้พลเมืองในประเทศสมาทานค่านิยมตะวันตกมากเกินไป ถึงแม้สิงคโปร์จะเป็นประเทศหนึ่งที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาราชการ แต่กระนั้น ผู้มีอำนาจในช่วงเวลาดังกล่าวเสนอแนะให้ระบบการศึกษาส่งเสริมคุณค่าทางวัฒนธรรมและศีลธรรมของเอเชียผ่านหลักสูตรการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการยับยั้งค่านิยมตะวันตก เนื่องจากการเรียนและการใช้ภาษาอังกฤษ ตลอดจนการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีตะวันตก อาจส่งผลให้พลเมืองในประเทศซึมซับวัฒนธรรม/ค่านิยมตะวันตก นอกจากนี้ ข้อเสนอแนะดังกล่าวตั้งอยู่บนพื้นฐานของการมีทัศนคติเชิงลบต่อค่านิยมตะวันตก ซึ่งถูกเล็งเห็นว่าเป็นสาเหตุอย่างหนึ่งของปัญหาสังคม อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาถึงคุณค่าทางวัฒนธรรมและศีลธรรมที่ควรได้รับการส่งเสริม ลัทธิและประเพณีของขงจื๊อได้รับการพิจารณาว่าเป็นรากฐานหรือแหล่งกำเนิดของค่านิยมแห่งเอเชีย ซึ่งค่านิยมดังกล่าวได้แทรกซึมอยู่ในค่านิยมของชาวเอเชียอย่างฝังรากลึก ไม่ว่าบุคคลผู้นั้นนับถือศาสนาใดก็ตาม (Henders 2023)

ต่อมาในปี พ.ศ. 2536 ปญญญากรุงเทพา ว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ได้สะท้อนให้เห็นถึงความร่วมมือของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียที่แสดงถึงความมุ่งมั่นเพื่อบรรลุและปฏิบัติตามกฎบัตรสหประชาชาติและปญญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน รวมถึงการเรียกร้องให้ตระหนักถึงการให้ความสำคัญแก่สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมมากขึ้น (นอกเหนือจากสิทธิพลเมืองและการเมือง) โดยมี ลี กวนยู (Lee Kuan Yew) ผู้นำทางการเมืองของสิงคโปร์ เป็นผู้สนับสนุนคนสำคัญเกี่ยวกับการผลักดันสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในลักษณะที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ เนื่องจากเขาเล็งเห็นว่า สังคมเอเชียมีค่านิยมแตกต่างจากสังคมตะวันตก และค่านิยมเหล่านี้มีความสำคัญแก่ภูมิภาคเอเชียเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการเคารพผู้มีอำนาจ และการพิจารณาผลประโยชน์ของชุมชนที่อยู่เหนือผลประโยชน์ของปัจเจกบุคคล ซึ่งค่านิยมเหล่านี้อาจส่งผลให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจและส่งเสริมความสามัคคีในสังคม รวมถึงการรักษาเสถียรภาพทางการเมืองในประเทศ นอกจากนี้ เขาแสดงความวิตกกังวลเกี่ยวกับปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในภูมิภาคเอเชีย เช่น อาชญากรรม การใช้ยาเสพติด ครอบครัวแตกแยก ฯลฯ ซึ่งพบว่ามีแนวโน้มเกิดขึ้นบ่อยครั้ง และส่วนหนึ่งได้รับอิทธิพลจากค่านิยมของสังคมตะวันตกที่ยึดถือหลักสิทธิมนุษยชนของปัจเจกบุคคลและคุณค่าแบบเสรีนิยม (Barr 2000)

ด้วยเหตุนี้ ค่านิยมแห่งเอเชียจึงได้รับการพิจารณาว่าเป็นตัวอย่างหนึ่งของการทวนกระแสโลกาภิวัตน์จากฝั่งตะวันตก ซึ่งถูกนำไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของอุดมการณ์ทางการเมืองและการจัด

ระเบียบทางสังคมในมิติต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในแถบเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ทั้งนี้ คติรวมหมู่ (collectivism) ถือได้ว่าเป็นค่านิยมเกี่ยวกับการรวมผู้คนให้เป็นหนึ่งเดียวกัน โดยมีจุดประสงค์เพื่อการสร้างความเหมือนกันในทุกมิติ (commonalities) เนื่องจากผู้นำที่สมาทานคติดังกล่าวเชื่อว่า คติรวมหมู่มีส่วนช่วยให้เกิดดุลยภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งก็คือการกินดีอยู่ดีของสมาชิกในสังคม (Kent 2008) นอกจากนี้ ลัทธิขงจื๊อ (Confucianism) ก็ถือได้ว่าเป็นระบบความเชื่อและค่านิยมอย่างหนึ่งที่ได้รับการนิยามอย่างแพร่หลาย และแทรกซึมอยู่ในโครงสร้างและการปฏิบัติการทางสังคมต่าง ๆ ในแถบเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ในแง่นี้ ลัทธิขงจื๊อจึงสามารถได้รับการพิจารณาว่าเป็นรากฐานอย่างหนึ่งของค่านิยมแห่งเอเชีย เนื่องจากลัทธิดังกล่าวไม่ใช่เพียงคำสอนเชิงศีลธรรมหรือความเชื่อทางศาสนา แต่เป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินชีวิตประจำวันซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (interdependence) ซึ่งครอบคลุมทั้งการปฏิบัติตามหน้าที่ทางสังคมภายใต้สถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงตามกาลเวลา และธรรมเนียมของการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นทั้งภายในครอบครัวและสถานการณ์ทางสังคมนอกครอบครัว (Bockover 2010) ทั้งนี้ ค่านิยมสำคัญของลัทธิขงจื๊อมีหลายประการ เช่น ความกตัญญูต่อบิดา มารดา ความเสียสละ จรรยาบรรณในการทำงาน การอ่อนน้อมถ่อมตน ความขยันหมั่นเพียร ฯลฯ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความสามัคคี ซึ่งถือได้ว่าเป็นค่านิยมสำคัญอย่างหนึ่งในสังคมเอเชียตะวันออกที่ถูกนำมาใช้เพื่อการอยู่ร่วมกันในชุมชน การเคารพผู้มีอำนาจ และการอยู่ภายใต้กรอบและกฎเกณฑ์ตามแนวทางของลัทธิขงจื๊อ (De Bary 2000) อีกทั้งคำสอนของลัทธิขงจื๊อถูกนำไปเชื่อมโยงกับการสนับสนุนค่านิยมชายเป็นใหญ่ (patriarchy) ในภูมิภาคดังกล่าว เนื่องจากคำสอนของลัทธิดังกล่าวครอบคลุมถึงการแบ่งบทบาทหน้าที่ระหว่างชายกับหญิง ในลักษณะที่กำหนดให้ผู้หญิงเกี่ยวข้องกับการดูแลกิจกรรมภายในครอบครัวเป็นหลัก ในขณะที่เพศชายมีบทบาทหลักเกี่ยวกับการบริหารจัดการกิจกรรมสาธารณะ ในแง่นี้ ผู้ชายจึงมีอำนาจทางสังคมมากกว่าผู้หญิง (Koh 2008)

ในขณะเดียวกัน จากการเปรียบเทียบมุมมองเกี่ยวกับค่านิยมที่สำคัญในสังคมระหว่างกลุ่มชาวเอเชีย²กับกลุ่มชาวอเมริกันในงานสำรวจของ Hitchcock (1994) ผลการสำรวจสะท้อนให้เห็นว่า ชาวเอเชีย (ภาพแทนของชาวตะวันออก) และชาวอเมริกัน (ภาพแทนของชาวตะวันตก) มีมุมมองที่แตกต่างกันพอสมควรเกี่ยวกับค่านิยมที่สำคัญในสังคม โดยพบว่า ชาวเอเชียค่อนข้างให้ความสำคัญแก่ค่านิยมเกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนรวมหรือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันเป็นหลัก เช่น สังคมที่เป็นระเบียบ (orderly society) ความสามัคคีในสังคม (societal harmony) ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่รัฐ (accountability of public officials) ฯลฯ ในขณะที่ชาวอเมริกันค่อนข้างให้ความสำคัญแก่ค่านิยมเกี่ยวกับความเป็นปัจเจกบุคคลหรือสิทธิส่วนบุคคล

² ชาวเอเชียในงานสำรวจดังกล่าวประกอบด้วยทั้งเอเชียตะวันออกและเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เป็นหลัก อาทิ เสรีภาพในการแสดงออก (freedom of expression) เสรีภาพส่วนบุคคล (personal freedom) การคิดด้วยตนเอง/การมีความคิดเป็นของตนเอง (thinking for oneself) ฯลฯ ด้วยเหตุนี้ คตินิยมรวมหมู่และลัทธิขงจื้อจึงมีส่วนทำให้เกิดความกระจ่างมากขึ้นว่า เพราะเหตุใดค่านิยมแห่งเอเชียจึงกลายเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตของชาวเอเชียตะวันออก ในหลายมิติทั้งในแง่การเมือง สังคม และวัฒนธรรม ซึ่งครอบคลุมถึงมุมมองหรือทัศนคติต่อกลุ่มผู้อพยพด้วยเช่นกัน ในการนี้ ค่านิยมต่าง ๆ ที่แสดงถึงการเป็นค่านิยมแห่งเอเชียจึงจำเป็นต้องได้รับการกล่าวถึงและนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาวิเคราะห์ครั้งนี้ในฐานะตัวแปรควบคุม (รวมถึงภูมิหลังหรือปัจจัยด้านอื่นตามที่ปรากฏในงานศึกษาต่าง ๆ ซึ่งได้รับการกล่าวถึงก่อนหน้านี้) เพื่อให้การอธิบายแนวโน้มการยินยอมให้มีผู้อพยพเข้ามาในพื้นที่ปลายทางในการศึกษาครั้งนี้มีความแม่นยำมากขึ้น ทั้งนี้ รายละเอียดเกี่ยวกับตัวแปรควบคุมทั้งหมดที่ผู้วิจัยนำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์จะได้รับการกล่าวถึงในหัวข้อถัดไป

4. ระเบียบวิธีวิจัย

4.1 รูปแบบการวิจัย แหล่งข้อมูล และกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากกลุ่มประชากรเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ คือ พลเมืองในบริบทสังคมเอเชียตะวันออก ซึ่งถือได้ว่าเป็นขอบเขตประชากรที่มีขนาดใหญ่ ผู้วิจัยจึงเลือกใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และแหล่งข้อมูลทุติยภูมิจากสถาบันการศึกษาด้านเอเชียตะวันออก มหาวิทยาลัยซ็องกยุนกวัน (Sungkyunkwan University) ในประเทศเกาหลีใต้ หน่วยงานดังกล่าวได้รับผิดชอบการจัดทำคลังข้อมูลการสำรวจทางสังคมของเอเชียตะวันออก (East Asian Social Survey Data Archive : EASSDA) ซึ่งเกิดจากการสำรวจข้อมูลพลเมืองในเอเชียตะวันออกจำนวน 4 ประเทศ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และไต้หวัน ดังนั้น จากการกำหนดวัตถุประสงค์การวิจัยและการทบทวนวรรณกรรมในข้างต้น ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นว่าฐานข้อมูลการสำรวจทางสังคมของเอเชียตะวันออก เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลด้านวัฒนธรรมในปี ค.ศ. 2018 (2018 EASS Culture Module) เข้าข่ายเป็นฐานข้อมูลที่สอดคล้องกับขอบเขตการวิจัยในครั้งนี้³ ซึ่งเป็นฐานข้อมูลที่มีความเป็นปัจจุบันที่สุด ทั้งนี้ การสำรวจดังกล่าวกำหนดคัมภีร์รวมของประชากร (population coverage) ไว้ว่าเป็นพลเมืองเอเชียตะวันออกวัยผู้ใหญ่ หรือประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป (ยกเว้นประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเก็บข้อมูลเฉพาะผู้ที่มีอายุ 20-89 ปี) อย่างไรก็ตาม ถึงแม้แต่ละประเทศมีแนวทางการบริหารงานสำรวจแตกต่างกัน แต่ทุกประเทศต่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi-stage random sampling)

³ ผู้วิจัยได้รับการอนุมัติให้เข้าถึงฐานข้อมูลดังกล่าว โดยการลงทะเบียนผ่านเว็บไซต์

<https://www.eassda.org/pages/access.php>

ซึ่งแสดงถึงการใช้หลักความน่าจะเป็นในการสุ่มตัวอย่าง โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างชาวเอเชียตะวันออกจากทั้ง 4 ประเทศภายใต้ฐานข้อมูลดังกล่าว มีจำนวนรวมทั้งสิ้น 9,029 ราย

4.2 ตัวแปรและการออกแบบการวัด

ดังที่เคยกล่าวไว้ก่อนหน้านี้ว่า ตัวแปรตามหรือตัวแปรที่เป็นเป้าหมายหลักในการวิจัยครั้งนี้ คือ ทศนคติต่อผู้อพยพเข้ามาในพื้นที่ปลายทางของเอเชียตะวันออก อย่างไรก็ตาม เนื่องจากฐานข้อมูลด้านวัฒนธรรมของ EASSDA มีข้อมูลที่แสดงถึงทัศนคติ/มุมมองต่อผู้อพยพจำนวน 4 ประเด็น ได้แก่ ระดับการยอมรับคนต่างถิ่นในฐานะเพื่อนร่วมทำงานอย่างใกล้ชิด ระดับการยอมรับคนต่างถิ่นในฐานะเพื่อนบ้านละแวกเดียวกัน ระดับการยอมรับคนต่างถิ่นในฐานะเครือญาติที่เกิดจากการสมรส ระดับความต้องการให้แรงงานต่างชาติเพิ่มขึ้นหรือลดลงในภูมิภาคดังกล่าว ดังนั้น ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลจากประเด็นทั้ง 4 ด้านในข้างต้น เข้าสู่กระบวนการการสร้างตัวแปรเชิงดัชนี (index variable) เพื่อให้ได้ตัวแปรที่แสดงถึงภาพรวมเกี่ยวกับระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพในพื้นที่ปลายทางของเอเชียตะวันออก จากนั้นเมื่อเข้าสู่ขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการดังกล่าว เนื่องจากจุดหมายปลายทางของการวิจัยครั้งนี้ คือ การมุ่งทดสอบว่าปัจจัยใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพในพื้นที่ปลายทางในภูมิภาคเอเชียตะวันออก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กลุ่มตัวแปรเกี่ยวกับพฤติกรรมการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ตลอดจนค่านิยมแห่งเอเชียตามที่ได้รับทราบกล่าวถึงในส่วนของการทบทวนวรรณกรรม ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงออกแบบการวัดตัวแปรตามหรือระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพในพื้นที่ปลายทางของเอเชียตะวันออกให้มีลักษณะกระชับมากขึ้น โดยการทำให้กลายเป็นตัวแปรที่มีลักษณะการแจกแจงแบบทวินาม (binomial distribution) ซึ่งแบ่งการวัดออกเป็น 2 รายการ ได้แก่ ยินยอมมาก และยินยอมน้อย อนึ่ง เกณฑ์หรือเงื่อนไขที่ผู้วิจัยนำมาใช้กำหนด/นิยามให้พลเมืองเอเชียตะวันออกคนใดก็ตามที่เข้าข่ายเป็นผู้ยินยอมระดับมากเกี่ยวกับการเข้ามาของผู้อพยพ ก็คือการที่บุคคลผู้นั้นแสดงออกถึงการเห็นด้วยทั้งหมดเกี่ยวกับการเข้ามาของคนต่างถิ่น (โดยไม่เจาะจงว่าต้องเข้ามาด้วยฐานะใดก็ตาม) รวมถึงการมีทัศนคติเชิงบวกต่อการเพิ่มขึ้นของผู้อพยพในสังคมของตน ซึ่งในที่นี้ก็คือความต้องการให้ผู้อพยพมีจำนวนเท่าเดิมหรือเพิ่มมากขึ้นในสังคมของตน

เมื่อพิจารณาถึงตัวแปรอิสระ ผู้วิจัยกำหนดให้กลุ่มตัวแปรพฤติกรรมการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมเป็นกลุ่มปัจจัยทำนายหลักของการอธิบายผลการวิจัยในครั้งนี้ อย่างไรก็ตาม เนื่องจากฐานข้อมูลด้านวัฒนธรรมของ EASSDA กำหนดให้กลุ่มตัวแปรดังกล่าวประกอบด้วยพฤติกรรมทางสังคมในชีวิตประจำวันที่แสดงถึงการมีหรือการได้รับประสบการณ์ต่างวัฒนธรรม ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามหรือข้อมูลที่หลากหลายทั้งในแง่การพูดคุยและการเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างประเทศ การเดินทางไปยังประเทศต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก และการมีเพื่อน/คบเพื่อนชาวต่างชาติ เพราะฉะนั้น ผู้วิจัยจึง

ปรับเปลี่ยนลักษณะการออกแบบการวัดตัวแปรเหล่านี้บนพื้นฐานของข้อมูลที่มีอยู่เดิม เพื่อให้เหมาะสมสำหรับการนำมาใช้วิเคราะห์อย่างกระชับ จนกระทั่งในขั้นตอนสุดท้าย กลุ่มตัวแปรพฤติกรรมการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในการวิจัยครั้งนี้จึงประกอบด้วย 6 ตัวแปร ได้แก่ (1) ความถี่ของการพูดคุยเกี่ยวกับประเด็น/ปัญหาระหว่างประเทศกับผู้อื่น (2) การเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างประเทศ (3) การเดินทางไปต่างประเทศในเอเชียตะวันออก (4) การเดินทางไปต่างประเทศนอกเอเชียตะวันออก (5) การมีคนรู้จักที่เป็นชาวต่างชาติในเอเชียตะวันออก (6) การมีคนรู้จักที่เป็นชาวต่างชาตินอกเอเชียตะวันออก ในการนี้ ตัวแปรความถี่ของการพูดคุยเกี่ยวกับประเด็น/ปัญหาระหว่างประเทศกับผู้อื่นมีลักษณะการแจกแจงแบบพหุนาม ได้แก่ บ่อยครั้ง (สัปดาห์ละครั้งขึ้นไปหรือเกือบทุกวัน) บางครั้ง (หนึ่งครั้งต่อปี หรือมากกว่านั้น แต่ไม่เกิน 1 ครั้งต่อเดือน) และไม่เคย ในขณะที่ตัวแปรการเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างประเทศมีลักษณะการแจกแจงแบบทวินาม ได้แก่ เคยเปิดรับ และไม่เคยเปิดรับ เช่นเดียวกับกลุ่มตัวแปรเกี่ยวกับการเดินทางไปต่างประเทศทั้งกรณีภายในและภายนอกเอเชียตะวันออกก็มีลักษณะการแจกแจงแบบทวินาม ได้แก่ เคยไป และไม่เคยไป ตลอดจนกลุ่มตัวแปรเกี่ยวกับการมีคนรู้จักที่เป็นชาวต่างชาติ ทั้งกรณีภายในและภายนอกเอเชียตะวันออก ก็มีลักษณะการแจกแจงแบบทวินาม ได้แก่ มีคนรู้จัก และไม่มีคนรู้จัก

เมื่อพิจารณาถึงตัวแปรควบคุมในการวิจัยครั้งนี้ ค่านิยมแห่งเอเชียเป็นอีกกลุ่มตัวแปรที่ผู้วิจัยนำมาร่วมใช้ศึกษาวิเคราะห์ด้วยเช่นกัน เนื่องจากระดับการยึดติดกับค่านิยมบางอย่าง (ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของบริบทสังคมและวัฒนธรรมเอเชียตะวันออก) อาจมีส่วนแทรกแซงหรือเป็นอุปสรรคต่อความสัมพันธ์ระหว่างการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมกับระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพในพื้นที่ปลายทางของเอเชียตะวันออก ในการนี้ ผู้วิจัยพบว่าฐานข้อมูลด้านวัฒนธรรมของ EASSDA มีข้อมูล/ตัวแปรเกี่ยวกับค่านิยมส่วนบุคคลจำนวน 6 เรื่องราว ในลักษณะที่สอดคล้องกับค่านิยมแห่งเอเชียตามที่ผู้วิจัยกล่าวถึงในการทบทวนวรรณกรรม ได้แก่ การนิยมชายเป็นใหญ่ (patriarchy) การลงรอยกับผู้อื่น (harmony) การยอมรับความเป็นพวกเดียวกับตน (in-group orientation) ความยึดโยงกับการจัดลำดับชั้น (hierarchy/authority) การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (uncertainty avoidance/risk taking) และความเป็นชาตินิยม (nationalism) ทั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นฝ่ายนำข้อมูลดั้งเดิมของเรื่องราวเหล่านี้มาทำให้อยู่ในรูปแบบตัวแปรที่มีลักษณะการแจกแจงแบบทวินาม ซึ่งบ่งบอกถึงระดับการยึดมั่นในค่านิยมแต่ละด้าน (มาก/น้อย) เพื่อทำให้มีลักษณะการออกแบบการวัดที่เหมาะสมสำหรับการนำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์อย่างกระชับ และสามารถตีความในลักษณะที่บ่งชี้ถึงการยึดโยงความเป็นค่านิยมแห่งเอเชีย กล่าวคือ ถ้าพลเมืองคนใดเข้าข่ายว่ามีดัชนีเหล่านี้ระดับมาก ก็จะแสดงถึงการยึดโยงกับค่านิยมแห่งเอเชียเป็นอย่างมาก ในทางตรงกันข้าม ถ้าพลเมืองคนใดเข้าข่ายว่ามีดัชนีเหล่านี้ระดับน้อย

ก็จะแสดงถึงการไม่ยึดโยงกับค่านิยมแห่งเอเชียเท่าที่ควร อนึ่ง เกณฑ์/แนวทางที่ผู้วิจัยนำมาใช้กำหนดว่าพลเมืองเอเชียตะวันออกคนใดยึดมั่นค่านิยมด้านหนึ่ง ๆ ระดับมาก ก็คือ การที่บุคคลผู้นั้นรายงานว่าค่อนข้างเห็นด้วย/เห็นด้วย/เห็นด้วยอย่างยิ่ง เกี่ยวกับข้อคำถามทั้งหมดที่แสดงถึงค่านิยมในด้านนั้น ๆ ตามที่ปรากฏในฐานข้อมูลด้านวัฒนธรรมของ EASSDA ดังนั้นในกรณีที่ผู้ใดก็ตามไม่เข้าข่ายตามเกณฑ์/เงื่อนไขดังกล่าว บุคคลผู้นั้นจึงถูกกำหนดให้เป็นผู้ที่ยึดมั่นค่านิยมดังกล่าวระดับน้อย

ตารางที่ 1 สรุปรายการตัวแปรและลักษณะการออกแบบการวัดตัวแปรที่ผู้วิจัยนำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์

ตัวแปร	ลักษณะการออกแบบการวัดตัวแปร
1. กลุ่มตัวแปรภูมิหลังทางประชากรและสังคม	
เพศ	ชาย, หญิง
ช่วงอายุ	วัยผู้ใหญ่ตอนต้น (18-39 ปี), วัยผู้ใหญ่ตอนกลาง (40-59 ปี), วัยผู้ใหญ่ตอนปลาย (ตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป)
การจัดวางระดับสถานะทางสังคมของตน	ระดับสูง (ช่วงชั้นที่ 8-10), ระดับกลาง (ช่วงชั้นที่ 4-7), ระดับต่ำ (ช่วงชั้นที่ 1-3)
ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ	ไม่สำเร็จการศึกษาในระบบ, ประถมศึกษา, มัธยมศึกษาตอนต้น, มัธยมศึกษาตอนปลายและอนุปริญา, ปริญญาตรี, สูงกว่าปริญญาตรี
สถานะด้านการสมรส	ยังไม่เคยสมรส, อยู่ระหว่างการสมรส/อยู่กินด้วยกัน, หม้าย หย่า แยกกันอยู่
ลักษณะเขตที่อยู่อาศัย	เมือง, ชนบท
ศาสนาที่นับถือเป็นหลัก	พุทธ, ศาสนาอื่นแถบตะวันออก, ศาสนาแถบตะวันตก, ไม่นับถือศาสนา
ประเทศที่อาศัยอยู่	จีน, ญี่ปุ่น, เกาหลีใต้, ไต้หวัน
2. กลุ่มตัวแปรค่านิยมแห่งเอเชีย/ค่านิยมส่วนบุคคล	
ระดับการนิยมชายเป็นใหญ่	มาก, น้อย
ระดับการลงรอยกับผู้อื่น	มาก, น้อย
ระดับการยอมรับความเป็นพวกเดียวกับตน	มาก, น้อย
ระดับความยึดโยงกับการจัดลำดับชั้น	มาก, น้อย
ระดับการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	มาก, น้อย
ระดับความเป็นชาตินิยม	มาก, น้อย
3. กลุ่มตัวแปรการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม	
ความถี่ของการพูดคุยเกี่ยวกับประเด็น/ปัญหาระหว่างประเทศกับผู้อื่น	บ่อยครั้ง, บางครั้ง, ไม่เคย
การเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างประเทศ	เปิดรับ, ไม่เปิดรับ
การเดินทางไปต่างประเทศในเอเชียตะวันออก	เคย, ไม่เคย
การเดินทางไปต่างประเทศนอกเอเชียตะวันออก	เคย, ไม่เคย
การมีคนรู้จักที่เป็นชาวต่างชาติในเอเชียตะวันออก	มี, ไม่มี
การมีคนรู้จักที่เป็นชาวต่างชาตินอกเอเชียตะวันออก	มี, ไม่มี
4. ตัวแปรทัศนคติต่อผู้อพยพ	
ระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพในพื้นที่ปลายทางในภูมิภาคเอเชียตะวันออก	ยินยอมมาก, ยินยอมน้อย

ที่มา : จัดทำโดยผู้วิจัย

นอกจากพฤติกรรมหลากหลายรูปแบบที่แสดงถึงการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในฐานะตัวแปรอิสระ รวมถึงค่านิยมแห่งเอเชียในฐานะตัวแปรควบคุมตามที่ผู้วิจัยกล่าวถึงในข้างต้น ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยนำตัวแปรอื่น ๆ เกี่ยวกับภูมิหลังทางประชากรสังคม เข้ามาร่วมวิเคราะห์ด้วยเช่นกัน โดยคำนึงถึงข้อค้นพบหรือองค์ความรู้ในอดีตเกี่ยวกับเหตุปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผู้อพยพหรือสัมพันธภาพระหว่างคนท้องถิ่นกับผู้อพยพ ไม่ว่าจะเป็นสถานะทางเศรษฐกิจสังคม (ในลักษณะที่เชื่อมโยงกับความเห็นอกเห็นใจแก่ผู้อพยพ หรือ การรับรู้เกี่ยวกับภัยคุกคามจากผู้อพยพ) ถิ่นที่อยู่อาศัย (ในลักษณะที่เชื่อมโยงกับสมมติฐานว่าด้วยการพบปะกับคนต่างถิ่น) หรือแม้กระทั่งบริบทโดยทั่วไปของสังคมเอเชียตะวันออก อาทิ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างอายุประชากรไปสู่สังคมผู้สูงอายุ โครงสร้างสังคมแบบชายเป็นใหญ่ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดและขัดเกลาทบทางเพศ วัฒนธรรมย่อยที่เชื่อมโยงกับความ เป็นกลุ่มทางสังคมและการนิยามอัตลักษณ์ ระบบการเมืองที่มีลักษณะแตกต่างกันในแต่ละ ประเทศ ฯลฯ ในการนี้ ผู้วิจัยจึงสามารถสรุปการตัวแปรและลักษณะการออกแบบการวัดตัวแปรทั้งหมดที่ผู้วิจัยนำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์ ดังปรากฏในตารางที่ 1

4.3 แนวทางการวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิจัย

ในส่วนของการวิเคราะห์และนำเสนอสถิติเชิงพรรณนา เนื่องจากตัวแปรที่ผู้วิจัยนำมาใช้ ศึกษาวิเคราะห์เป็นตัวแปรเชิงกลุ่มทั้งหมด ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เทคนิคการคำนวณค่าร้อยละ (percent) ทั้งในรูปแบบตารางจำแนกทางเดียว (one-way classification) สำหรับการนำเสนอ ผลการวิเคราะห์ตัวแปรเดียว และในรูปแบบตารางไขว้ (contingency table) สำหรับการ นำเสนอผลการวิเคราะห์ตัวแปรคู่ จากนั้นจึงเป็นการพรรณนาค่าร้อยละที่โดดเด่นตามที่ปรากฏ ในตารางสถิติ

ในส่วนของการวิเคราะห์และนำเสนอสถิติเชิงอนุมาน ผู้วิจัยเลือกใช้เทคนิคการวิเคราะห์ การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) ด้วยแบบจำลองโพรบิต (probit model) และอ่านผลค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปแบบผลกระทบส่วนเพิ่ม (marginal effect) ซึ่ง ปรากฏในรูปแบบความน่าจะเป็น พร้อมกับใช้ผลการทดสอบที (t-test) เป็นแนวทางในการหา ข้อสรุปว่า ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรควบคุมใดบ้างที่ส่งผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ เนื่องจากในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยต้องการนำตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมจำนวนหลาย ตัวแปรมาใช้วิเคราะห์เพื่อร่วมทำนายตัวแปรตามในคราวเดียวกัน (โดยมุ่งเน้นทดสอบ ความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างรูปแบบต่าง ๆ ของพฤติกรรมที่เปิดรับความหลากหลายทาง วัฒนธรรมกับระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพในพื้นที่ปลายทางในภูมิภาคเอเชียตะวันออก) อีกทั้งตัวแปรตามในที่นี้มีลักษณะการแจกแจงแบบทวินาม ซึ่งส่งผลให้การคาดประมาณตัวแปร ตามในที่นี้จึงจำเป็นต้องใช้แบบจำลองที่ไม่เป็นเชิงเส้นในการวิเคราะห์ข้อมูล (nonlinear

probability models : NLP) นอกจากนี้ แบบจำลองโพรบิตถือได้ว่าค่อนข้างได้รับความนิยมในการวิจัยทางสังคมวิทยา ซึ่งส่วนหนึ่งเกิดจากการที่ตัวแปรส่วนใหญ่ในการวิจัยสาขาดังกล่าวมีลักษณะเป็นการแจกแจงแบบไม่ปกติ หรือเป็นข้อมูลเชิงกลุ่ม (categorical data) ถึงแม้ผลการคาดประมาณค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยจากแบบจำลองโพรบิตมีแนวโน้มเกิดความลำเอียงมากกว่าแบบจำลองเชิงเส้น (linear model) แต่กระนั้น การคำนึงถึงตัวแปรควบคุม/ปัจจัยอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรตาม และได้รับการบรรจุลงในแบบจำลอง ก็มีส่วนช่วยให้ผลการวิเคราะห์จากแบบจำลองโพรบิตมีความแม่นยำและน่าเชื่อถือมากขึ้นได้เช่นกัน (Breen, Karlson, and Holm 2018) อนึ่ง เนื่องจากตัวแปรทั้งหมดที่ถูกนำมาใช้ศึกษาวิเคราะห์มีลักษณะเป็นตัวแปรเชิงกลุ่ม ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องแปลงข้อมูลกลุ่มรายการของตัวแปรทั้งหมดให้กลายเป็นตัวแปรหุ่น (dummy variable) ก่อนที่จะนำเข้าสู่ขั้นตอนการวิเคราะห์การถดถอยพหุต่อไป

5. ผลการวิจัย

5.1 สถิติเชิงพรรณนา

จากการประมวลผลและวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาในเบื้องต้น ในส่วนของภูมิหลังทางประชากร ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างพลเมืองในเอเชียตะวันออกในที่นี้มีสัดส่วนเพศที่ใกล้เคียงกันระหว่างชายกับหญิง และโดยส่วนใหญ่อยู่ในวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง (40-59 ปี) จากนั้นในส่วนของภูมิหลังทางสังคม ผู้วิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่นิยามตนเองว่ามีสถานะทางสังคมระดับกลาง และสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย/อนุปริญญา เช่นเดียวกับการพบว่าโดยส่วนใหญ่อยู่ระหว่างการสมรส/อยู่กันด้วยกัน อาศัยอยู่ในเขตเมือง และไม่นับถือศาสนาใด ๆ ทั้งนี้ ข้อค้นพบหลายประการในช่วงต้นส่วนหนึ่งเกิดจากการที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่หรือเกือบครึ่งหนึ่งเป็นพลเมืองในประเทศจีน (ดังเช่นการที่พลเมืองจีนส่วนใหญ่ไม่นับถือศาสนา เนื่องจากอิทธิพลทางการเมืองในอดีต) แต่กระนั้น สัดส่วนของพลเมืองแต่ละประเทศภายใต้ฐานข้อมูลของ EASSDA ที่ถูกนำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้รับอิทธิพลจากแนวทางการบริหารงานสำรวจของหน่วยงานที่รับผิดชอบเก็บรวบรวมข้อมูลและอัตราการตอบกลับของผู้ที่ตกเป็นตัวอย่าง (response rate) ในแต่ละประเทศเป็นหลัก

เมื่อพิจารณาถึงค่านิยมแห่งเอเชียหรือค่านิยมส่วนบุคคลทั้ง 6 ด้านตามที่ถูกผู้วิจัยกำหนดไว้ในระเบียบวิธีวิจัย ถึงแม้ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่ (สัดส่วนมากกว่าครึ่งหนึ่ง) ให้ความยึดมั่นระดับน้อยเกี่ยวกับค่านิยมทุกด้าน แต่สิ่งที่น่าสนใจก็คือ เมื่อพิจารณาเฉพาะคำร้อยละของผู้ที่เข้าข่ายว่ายึดมั่นระดับมากเกี่ยวกับค่านิยมแต่ละด้าน ผู้วิจัยพบว่า การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง/ความไม่แน่นอน การนิยมชายเป็นใหญ่ และการลงรอยกับผู้อื่น คือค่านิยมที่กลุ่มตัวอย่างชาวเอเชียตะวันออกในที่นี้ให้ความสำคัญเป็นสามอันดับแรก ในขณะที่

ความเป็นชาตินิยมนั้นเป็นค่านิยมที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญน้อยที่สุด รองลงมาคือ การยอมรับความเป็นพวกเดียวกับตน

เมื่อพิจารณาถึงการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผู้วิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ในภูมิภาคดังกล่าวไม่เคยพูดคุยเกี่ยวกับประเด็น/ปัญหาระหว่างประเทศกับผู้อื่น แต่กระนั้น ก็พบว่า เกือบทั้งหมดเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างประเทศผ่านสื่อช่องทางต่าง ๆ อนึ่ง กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ไม่เคยเดินทางไปต่างประเทศ (ทั้งภายในและภายนอกเอเชียตะวันออก) และไม่มีเพื่อน/คนรู้จักในต่างแดน ดังนั้น ข้อค้นพบดังกล่าวจึงแสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างชาวเอเชียตะวันออกโดยส่วนใหญ่ยังไม่เปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมเท่าที่ควร ถึงแม้กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดมีประสบการณ์การเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างประเทศผ่านสื่อต่าง ๆ แต่กระนั้น กลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่ยังไม่เคยมีประสบการณ์การพูดคุยแลกเปลี่ยนมุมมองเกี่ยวกับประเด็นนานาชาติกับผู้อื่น รวมถึงยังไม่เคยมีโอกาสมิปฏิสัมพันธ์หรือพบเจอกลุ่มคนที่มีวัฒนธรรมแตกต่างจากตนเองโดยตรง (ทั้งในแง่การเดินทางไปต่างประเทศและการคบเพื่อนชาวต่างชาติ)

ทั้งนี้ ข้อค้นพบโดยสรุปเกี่ยวกับสถิติเชิงพรรณนา (เฉพาะการวิเคราะห์ตัวแปรเดียว) มีรายละเอียดดังปรากฏในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สรุปข้อค้นพบจากสถิติเชิงพรรณนา (เฉพาะการวิเคราะห์ตัวแปรเดียว)

ตัวแปร	ร้อยละ (ของกลุ่มตัวอย่าง)
1. กลุ่มตัวแปรภูมิหลังทางประชากรและสังคม	
เพศ	ชาย (48.1%), หญิง (51.9%), n = 9,029
ช่วงอายุ	วัยผู้ใหญ่ตอนต้น (28.5%), วัยผู้ใหญ่ตอนกลาง (36.7%), วัยผู้ใหญ่ตอนปลาย (34.8%), n = 9,024
การจัดวางระดับสถานะทางสังคมของตน	ระดับสูง (5.2%), ระดับกลาง (70.7%), ระดับต่ำ (24.2%), n = 8,880
ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ	ไม่สำเร็จการศึกษาในระบบ (8.6%), ประถมศึกษา (14.7%), มัธยมศึกษาตอนต้น (18.1%), มัธยมศึกษาตอนปลายและอนุปริญญา (37.0%), ปริญญาตรี (18.5%), สูงกว่าปริญญาตรี (3.2%), n = 8,969
สถานะด้านการสมรส	ยังไม่เคยสมรส (17.9%), อยู่ระหว่างการสมรส/อยู่กินด้วยกัน (68.6%), หม้าย หย่า แยกกันอยู่ (13.6%), n = 9,014
ลักษณะเขตที่อยู่อาศัย	เมือง (70.1%), ชนบท (29.9%), n = 9,010
ศาสนาที่นับถือเป็นหลัก	พุทธ (13.3%), ศาสนาอื่นแถบตะวันออก (13.5%), ศาสนาแถบตะวันตก (7.0%), ไม่นับถือศาสนา (66.1%), n = 8,950
ประเทศที่อาศัยอยู่	จีน (49.8%), ญี่ปุ่น (17.0%), เกาหลีใต้ (11.4%), ไต้หวัน (21.7%), n = 9,029
2. กลุ่มตัวแปรค่านิยมแห่งเอเชีย/ค่านิยมส่วนบุคคล	
ระดับการนิยมชายเป็นใหญ่	มาก (43.2%), น้อย (56.8%), n = 8,986
ระดับการลงรอยกับผู้อื่น	มาก (42.8%), น้อย (57.2%), n = 8,985
ระดับการยอมรับความเป็นพวกเดียวกับตน	มาก (28.5%), น้อย (71.5%), n = 8,965

ตัวแปร	ร้อยละ (ของกลุ่มตัวอย่าง)
ระดับความยึดโยงกับการจัดลำดับชั้น	มาก (39.9%), น้อย (60.1%), n = 8,975
ระดับการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง	มาก (44.4%), น้อย (55.6%), n = 8,965
ระดับความเป็นชาตินิยม	มาก (25.7%), น้อย (74.3%), n = 8,859
3. กลุ่มตัวแปรการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม	
ความถี่ของการพูดคุยเกี่ยวกับประเด็น/ปัญหา	บ่อยครั้ง (27.0%), บางครั้ง (32.2%), ไม่เคย (40.8%), n = 8,981
ระหว่างประเทศกับผู้อื่น	
การเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างประเทศ	เปิดรับ (99.5%), ไม่เปิดรับ (0.5%), n = 8,676
การเดินทางไปต่างประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียง	เคย (31.3%), ไม่เคย (68.7%), n = 8,998
การเดินทางไปต่างประเทศนอกเอเชียตะวันออกเฉียง	เคย (29.4%), ไม่เคย (70.6%), n = 8,995
การมีคนรู้จักที่เป็นชาวต่างชาติในเอเชียตะวันออกเฉียง	มี (19.3%), ไม่มี (80.7%), n = 8,979
การมีคนรู้จักที่เป็นชาวต่างชาตินอกเอเชียตะวันออกเฉียง	มี (16.0%), ไม่มี (84.0%), n = 8,977
4. ตัวแปรทัศนคติต่อผู้อพยพ	
ระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพในพื้นที่ปลายทางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง	ยินยอมระดับมาก (44.2%), ยินยอมระดับน้อย (55.8%), n = 8,261

ที่มา : จัดทำโดยผู้วิจัย

ตารางที่ 3 ร้อยละการยอมรับคนต่างถิ่นในฐานะต่าง ๆ ของพลเมืองในเอเชียตะวันออกเฉียง

ระดับการยอมรับ	ร้อยละการยอมรับคนต่างถิ่นในฐานะต่าง ๆ			ร้อยละผู้ที่แสดงถึง การยอมรับคนต่างถิ่น ในทุกฐานะ
	เพื่อนร่วมงาน อย่างใกล้ชิด	เพื่อนบ้าน ละแวกเดียวกัน	เครือญาติ ที่เกิดจากการสมรส	
ให้การยอมรับ	74.2	77.0	65.9	59.5
ไม่ให้การยอมรับ	25.8	23.0	34.1	40.5
รวม	100.0 (8,824)	100.0 (8,855)	100.0 (8,814)	100.0 (8,722)

ที่มา : จัดทำโดยผู้วิจัย

หมายเหตุ : การยอมรับคนต่างถิ่นในที่นี้คือการยินยอมให้มีผู้อพยพทั้งชาวเอเชียตะวันออกเฉียงและไม่ใช่ชาวเอเชียตะวันออกเฉียงย้ายเข้ามาในประเทศของตน

ตารางที่ 4 ร้อยละระดับความต้องการให้แรงงานต่างชาติเพิ่มขึ้นหรือลดลงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง

ระดับความต้องการให้แรงงานต่างชาติเพิ่มขึ้นหรือลดลงในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง	ร้อยละ
ต้องการให้เพิ่มขึ้นมากกว่านี้	3.2
ต้องการให้เพิ่มขึ้นเล็กน้อย	24.7
ต้องการให้เท่าเดิม	37.8
ต้องการให้ลดลงเล็กน้อย	26.9
ต้องการให้ลดลงมากกว่านี้	7.4
รวม	100.0 (8,459)

ที่มา : จัดทำโดยผู้วิจัย

เมื่อพิจารณาถึงทัศนคติต่อผู้อพยพของพลเมืองเอเชียตะวันออกเฉียง ซึ่งในที่นี้มุ่งเน้นไปที่ระดับ การยินยอมให้มีผู้อพยพเข้ามาในภูมิภาคดังกล่าว ผู้วิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างชาวเอเชียตะวันออกเฉียง ส่วนใหญ่อินยอมระดับน้อยที่จะให้มีผู้อพยพในภูมิภาคของตน อย่างไรก็ตาม เนื่องจากตัวแปร ดังกล่าวได้รับการสร้างขึ้นใหม่โดยผู้วิจัย ซึ่งเดิมทีคือเรื่องราวเกี่ยวกับมุมมองต่อการยอมรับคน ต่างถิ่นในฐานะต่าง ๆ และระดับความต้องการให้แรงงานต่างชาติเพิ่มขึ้นหรือลดลงในภูมิภาค ดังกล่าว โดยพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ให้การยอมรับคนต่างถิ่นในฐานะเครือข่ายที่เกิดจาก การสมรสน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกับ การยอมรับในฐานะอื่น ๆ และพบว่า สัดส่วนผู้ที่ยอมรับ คนต่างถิ่นในทุกฐานะมีปริมาณลดลงอย่างเห็นได้ชัด เมื่อเปรียบเทียบกับ การยอมรับคนต่างถิ่นใน แต่ละฐานะ ดังนั้น ข้อค้นพบเหล่านี้จึงสะท้อนให้เห็นว่า พลเมืองเอเชียตะวันออกเฉียงมีเงื่อนไขหรือ ข้อจำกัดเกี่ยวกับการยอมรับการมีอยู่หรือการเข้ามาของผู้อพยพในเขตแดนของตน เช่นเดียวกับการ พบว่า พลเมืองในภูมิภาคดังกล่าวส่วนหนึ่งต้องการให้มีแรงงานต่างชาติลดลงในพื้นที่ของตน ด้วยเช่นกัน (โปรดดูเพิ่มเติมในตารางที่ 3 และ 4)

เมื่อพิจารณาถึงผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ กับทัศนคติต่อผู้อพยพ ซึ่งในที่นี้เป็นการวิเคราะห์ค่าร้อยละเกี่ยวกับระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพเข้ามาในพื้นที่ ปลายทางของพลเมืองเอเชียตะวันออกเฉียง โดยจำแนกตามปัจจัยแต่ละด้าน (โปรดดูเพิ่มเติมใน ตารางที่ 5) ผู้วิจัยพบว่า ภูมิหลังหรือคุณสมบัติของกลุ่มตัวอย่างที่แสดงถึงการยินยอมระดับมาก อย่างชัดเจนเกี่ยวกับการมีผู้อพยพเข้ามาในภูมิภาคดังกล่าวประกอบด้วย การเป็นเพศชาย การ เป็นประชากรรุ่นหลัง/วัยผู้ใหญ่ตอนต้น การจัดวางสถานะทางสังคมของตนในระดับสูง การสำเร็จ การศึกษาระดับสูงกว่าปริญญาตรี การยังไม่เคยสมรส การอาศัยอยู่ในเขตเมือง การนับถือศาสนา พุทธ การเป็นพลเมืองในประเทศญี่ปุ่น การยึดถือระดับน้อยในค่านิยมทั้ง 6 ด้าน (ที่แสดงถึง ค่านิยมแห่งเอเชีย) รวมถึงการมีหรือแสดงพฤติกรรมเกี่ยวกับการเปิดรับความหลากหลายทาง วัฒนธรรมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ การพูดคุยอย่างบ่อยครั้งเกี่ยวกับประเด็น/ปัญหาระหว่างประเทศกับ ผู้อื่น การมีโอกาสเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างประเทศ การเคยเดินทางไปต่างประเทศในเอเชีย ตะวันออก การเคยเดินทางไปต่างประเทศนอกเอเชียตะวันออกเฉียง การมีคนรู้จักที่เป็นชาวต่างชาติ ในเอเชียตะวันออกเฉียง และการมีคนรู้จักที่เป็นชาวต่างชาตินอกเอเชียตะวันออกเฉียง

จากการใช้เทคนิคการวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) โดยใช้ แบบจำลองโพรบิต (probit model) เพื่อทำนายตัวแปรตาม ซึ่งก็คือระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพในพื้นที่ปลายทางในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง ร่วมกับตัวแปรอิสระและตัวแปรควบคุมต่าง ๆ ตามที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ในระเบียบวิธีวิจัย ผู้วิจัยสามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปแบบค่า ผลกระทบส่วนเพิ่ม หรือโอกาสที่พลเมืองในเอเชียตะวันออกเฉียงยินยอมระดับมากที่จะให้มีผู้อพยพใน พื้นที่ปลายทางของตน ควบคู่กับผลการทดสอบความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างตัวแปรทำนาย ต่าง ๆ กับตัวแปรตามดังกล่าว ดังปรากฏในตารางที่ 6

ตารางที่ 5 ร้อยละระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพเข้ามาในพื้นที่ปลายทางของพลเมืองเอเชียตะวันออกเฉียง
จำแนกตามกลุ่มตัวแปรแต่ละด้าน

ตัวแปร	ระดับการยินยอม		รวม
	มาก	น้อย	
1. กลุ่มตัวแปรภูมิหลังทางประชากรและสังคม			
เพศ			
- ชาย	45.6	54.4	100.0 (4,010)
- หญิง	42.8	57.2	100.0 (4,251)
ช่วงอายุ			
- วัยผู้ใหญ่ตอนต้น	55.4	44.6	100.0 (2,440)
- วัยผู้ใหญ่ตอนกลาง	43.4	56.6	100.0 (3,057)
- วัยผู้ใหญ่ตอนปลาย	35.2	64.8	100.0 (2,761)
การจัดวางระดับสถานะทางสังคมของตน			
- ระดับสูง	55.2	44.8	100.0 (426)
- ระดับกลาง	46.9	53.1	100.0 (5,838)
- ระดับต่ำ	33.8	66.2	100.0 (1,929)
ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ			
- ไม่สำเร็จการศึกษาในระบบ	26.2	73.8	100.0 (641)
- ประถมศึกษา	29.0	71.0	100.0 (1,155)
- มัธยมศึกษาตอนต้น	32.4	67.6	100.0 (1,474)
- มัธยมศึกษาตอนปลายและอนุปริญญา	47.4	52.6	100.0 (3,101)
- ปริญญาตรี	62.8	37.2	100.0 (1,571)
- สูงกว่าปริญญาตรี	72.0	28.0	100.0 (268)
สถานะด้านการสมรส			
- ยังไม่เคยสมรส	56.5	43.5	100.0 (1,526)
- อยู่ระหว่างการสมรส/อยู่กินด้วยกัน	42.8	57.2	100.0 (5,658)
- หม้าย หย่า แยกกันอยู่	34.0	66.0	100.0 (1,062)
ลักษณะเขตที่อยู่อาศัย			
- เมือง	47.3	52.7	100.0 (5,848)
- ชนบท	36.5	63.5	100.0 (2,403)
ศาสนาที่นับถือเป็นหลัก			
- พุทธ	46.6	53.4	100.0 (1,088)
- ศาสนาอื่นแถบตะวันออก	40.0	60.0	100.0 (1,064)
- ศาสนาแถบตะวันตก	41.3	58.7	100.0 (586)
- ไม่นับถือศาสนา	44.7	55.3	100.0 (5,451)
ประเทศที่อาศัยอยู่			
- จีน	39.1	60.9	100.0 (4,084)
- ญี่ปุ่น	62.3	37.7	100.0 (1,466)

ตัวแปร	ระดับการยินยอม		รวม
	มาก	น้อย	
- เกาหลีใต้	39.5	60.5	100.0 (998)
- ไต้หวัน	43.6	56.5	100.0 (1,713)
2. กลุ่มตัวแปรค่านิยมแห่งเอเชีย/ค่านิยมส่วนบุคคล			
ระดับการนิยมขายเป็นใหญ่			
- ยึดถือระดับมาก	35.5	64.6	100.0 (3,473)
- ยึดถือระดับน้อย	50.6	49.4	100.0 (4,773)
ระดับการลงรอยกับผู้อื่น			
- ยึดถือระดับมาก	38.6	61.5	100.0 (3,476)
- ยึดถือระดับน้อย	48.3	51.7	100.0 (4,770)
ระดับการยอมรับความเป็นพวกเดียวกับตน			
- ยึดถือระดับมาก	38.5	61.5	100.0 (2,317)
- ยึดถือระดับน้อย	46.5	53.5	100.0 (5,923)
ระดับความยึดโยงกับการจัดลำดับชั้น			
- ยึดถือระดับมาก	39.4	60.6	100.0 (3,242)
- ยึดถือระดับน้อย	47.4	52.6	100.0 (5,004)
ระดับการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง			
- หลีกเลี่ยงมาก/ไม่ชอบความเสี่ยง	39.6	60.4	100.0 (3,618)
- หลีกเลี่ยงน้อย/พร้อมรับความเสี่ยง	47.9	52.1	100.0 (4,625)
ระดับความเป็นชาตินิยม			
- ยึดถือระดับมาก	28.2	71.8	100.0 (2,115)
- ยึดถือระดับน้อย	49.9	50.1	100.0 (6,083)
3. กลุ่มตัวแปรการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม			
ความถี่ของการพูดคุยเกี่ยวกับประเด็น/ปัญหาระหว่างประเทศกับผู้อื่น			
- พูดคุยบ่อยครั้ง	55.2	44.8	100.0 (2,295)
- พูดคุยบางครั้ง	49.7	50.3	100.0 (2,724)
- ไม่เคยพูดคุย	31.7	68.3	100.0 (3,211)
การเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างประเทศ			
- เปิดรับข้อมูลข่าวสาร	45.1	54.9	100.0 (7,980)
- ไม่เปิดรับข้อมูลข่าวสาร	36.0	64.0	100.0 (25)
การเดินทางไปต่างประเทศในเอเชียตะวันออก			
- เคยเดินทาง	52.7	47.3	100.0 (2,595)
- ไม่เคยเดินทาง	40.3	59.7	100.0 (5,643)
การเดินทางไปต่างประเทศนอกเอเชียตะวันออก			
- เคยเดินทาง	56.2	43.8	100.0 (2,444)
- ไม่เคยเดินทาง	39.2	60.8	100.0 (5,791)

ตัวแปร	ระดับการยินยอม		รวม
	มาก	น้อย	
การมีคนรู้จักที่เป็นชาวต่างชาติในเอเชียตะวันออกเฉียง			
- มีคนรู้จัก	59.2	40.9	100.0 (1,623)
- ไม่มีคนรู้จัก	40.6	59.4	100.0 (6,598)
การมีคนรู้จักที่เป็นชาวต่างชาตินอกเอเชียตะวันออกเฉียง			
- มีคนรู้จัก	62.7	37.3	100.0 (1,350)
- ไม่มีคนรู้จัก	40.6	59.4	100.0 (6,869)

ที่มา: จัดทำโดยผู้วิจัย

ตารางที่ 6 ค่าผลกระทบส่วนเพิ่มของพลเมืองในเอเชียตะวันออกเฉียงทั้งในระดับภูมิภาคและระดับประเทศ
เกี่ยวกับโอกาสการยินยอมระดับมากที่จะให้มีผู้อพยพเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียง จำแนกตามตัวแปร
ทำนาย

ตัวแปรทำนาย	รวม	แยกรายประเทศ			
	4 ประเทศ	จีน	ญี่ปุ่น	เกาหลีใต้	ไต้หวัน
1. กลุ่มตัวแปรภูมิหลังทางประชากรและสังคม					
เพศ (อ้างอิง = หญิง)					
- ชาย	0.0139	-0.0108	-0.0095	0.0697*	0.0625*
ช่วงอายุ (อ้างอิง = วัยผู้ใหญ่ตอนปลาย)					
- วัยผู้ใหญ่ตอนต้น	0.0971*	0.1021*	0.1399*	0.0085	0.0706
- วัยผู้ใหญ่ตอนกลาง	0.0417*	0.0381**	0.0587**	0.0314	0.0342
การจัดวางระดับสถานะทางสังคมของตน (อ้างอิง = ระดับต่ำ)					
- ระดับสูง	0.0816*	0.0482	0.1046**	0.0386	0.0502
- ระดับกลาง	0.0679*	0.0797*	0.0959*	0.0352	0.0089
ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ (อ้างอิง = สูงกว่าปริญญาตรี)					
- ไม่สำเร็จการศึกษาในระบบ	-0.2174*	-0.2580*	N/A***	-0.0478	-0.1558
- ประถมศึกษา	-0.1943*	-0.2369*	N/A***	-0.0821	-0.2089*
- มัธยมศึกษาตอนต้น	-0.2214*	-0.2511*	-0.2778*	-0.1180	-0.2609*
- มัธยมศึกษาตอนปลายและอนุปริญญา	-0.1781*	-0.1952*	-0.1202	-0.0543	-0.2391
- ปริญญาตรี	-0.1046*	-0.1320**	-0.0458	-0.0643	-0.1221*
สถานะด้านการสมรส (อ้างอิง = ยังไม่เคยสมรส)					
- อยู่ระหว่างการสมรส/อยู่กินด้วยกัน	-0.0215	0.0083	0.0019	-0.0327	-0.0768*
- หม้าย หย่า แยกกันอยู่	-0.0323	-0.0088	-0.0051	-0.0678	-0.0592
ลักษณะเขตที่อยู่อาศัย (อ้างอิง = ชนบท)					
- เมือง	0.0201	-0.0076	0.0292	0.0058	0.0802*
ศาสนาที่นับถือเป็นหลัก (อ้างอิง = ไม่นับถือศาสนา)					

ตัวแปรทำนาย	รวม 4 ประเทศ	แยกรายประเทศ			
		จีน	ญี่ปุ่น	เกาหลีใต้	ไต้หวัน
- พุทธ	0.0012	0.0399	0.0210	-0.0620	-0.0018
- ศาสนาอื่นแถบตะวันออก	-0.0415**	0.0453	0.0399	N/A***	-0.0596**
- ศาสนาแถบตะวันตก	-0.0106	-0.0431	-0.0912	0.0094	0.0125
ประเทศที่อาศัยอยู่ (อ้างอิง = จีน)					
- ญี่ปุ่น	0.0605*				
- เกาหลีใต้	-0.1553*				
- ไต้หวัน	-0.1521*				
2. กลุ่มตัวแปรค่านิยมแห่งเอเชีย/ค่านิยมส่วนบุคคล					
ระดับการนิยมชายเป็นใหญ่ (อ้างอิง = น้อย)					
- ยึดถือค่านิยมดังกล่าวระดับมาก	-0.0223	-0.0063	-0.0478	-0.0705**	-0.0374
ระดับการลงรอยกับผู้อื่น (อ้างอิง = น้อย)					
- ยึดถือค่านิยมดังกล่าวระดับมาก	0.0010	0.0080	-0.0270	-0.0242	0.0092
ระดับการยอมรับความเป็นพวกเดียวกับตน (อ้างอิง = น้อย)					
- ยึดถือค่านิยมดังกล่าวระดับมาก	-0.0099	-0.0228	0.0517	0.0020	-0.0479
ระดับความยึดโยงกับการจัดลำดับชั้น (อ้างอิง = น้อย)					
- ยึดถือค่านิยมดังกล่าวระดับมาก	0.0015	0.0242	-0.0762*	-0.0076	0.0041
ระดับการหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (อ้างอิง = น้อย)					
- ยึดถือค่านิยมดังกล่าวระดับมาก	-0.0125	0.0154	-0.0745*	-0.0095	-0.0242
ระดับความเป็นชาตินิยม (อ้างอิง = น้อย)					
- ยึดถือค่านิยมดังกล่าวระดับมาก	-0.1353*	-0.1369*	-0.1826*	-0.1418*	-0.1067*
3. กลุ่มตัวแปรการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม					
ความถี่ของการพูดคุยเกี่ยวกับประเด็น/ปัญหาระหว่างประเทศกับผู้อื่น (อ้างอิง = ไม่เคย)					
- พูดคุยบ่อยครั้ง	0.0871*	0.0874*	0.1109*	0.0546	0.0792*
- พูดคุยบางครั้ง	0.0637*	0.0868*	0.0854**	0.0171	0.0499
การเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างประเทศ (อ้างอิง = ไม่เปิดรับ)					
- เปิดรับข้อมูลข่าวสาร	-0.1817	N/A***	N/A***	-0.0431	-0.2053
การเดินทางไปต่างประเทศในเอเชียตะวันออก (อ้างอิง = ไม่เคย)					
- เคยเดินทาง	0.0479*	0.0399	0.0277	0.0659**	0.0787*
การเดินทางไปต่างประเทศนอกเอเชียตะวันออก (อ้างอิง = ไม่เคย)					
- เคยเดินทาง	0.0356*	0.0258	-0.0055	0.0756**	0.0547**

ตัวแปรทำนาย	รวม	แยกรายประเทศ			
	4 ประเทศ	จีน	ญี่ปุ่น	เกาหลีใต้	ไต้หวัน
การมีคนรู้จักที่เป็นชาวต่างชาติในเอเชียตะวันออก (อ้างอิง = ไม่มี)					
- มีคนรู้จัก	0.0478*	0.0596	0.0802*	-0.0259	0.0444
การมีคนรู้จักที่เป็นชาวต่างชาตินอกเอเชียตะวันออก (อ้างอิง = ไม่มี)					
- มีคนรู้จัก	0.0895*	0.0567	0.1453*	0.0357	0.0919*
จำนวนตัวอย่างที่ถูกนำมาใช้วิเคราะห์	7,656	3,710	1,357	938	1,650
ค่า Pseudo R ²	0.0930	0.0712	0.0902	0.0631	0.1277

หมายเหตุ : * ค่าผลกระทบส่วนเพิ่มที่แสดงถึงการมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ 0.05

** ค่าผลกระทบส่วนเพิ่มที่แสดงถึงการมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ 0.10

*** ตัวแปรที่ไม่มีข้อมูล หรือมีจำนวนตัวอย่างไม่เพียงพอสำหรับการนำมาใช้วิเคราะห์ในสมการดังกล่าว

ที่มา : จัดทำโดยผู้วิจัย

จากตารางที่ 6 เมื่อพิจารณาเฉพาะผลการวิเคราะห์การถดถอยของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดในภาพรวมของเอเชียตะวันออก (ภายใต้ข้อสมมติว่า ปัจจัยทั้งหมดได้รับการควบคุมอิทธิพลอย่างเท่าเทียมกันในคราวเดียวกัน) ในส่วนของกลุ่มตัวแปรการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ผู้วิจัยพบว่า ตัวแปรส่วนใหญ่ภายในกลุ่มตัวแปรดังกล่าวมีอิทธิพลต่อการทำนายระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพในพื้นที่ปลายทางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ตัวแปรความถี่ของการพูดคุยเกี่ยวกับประเด็น/ปัญหาระหว่างประเทศกับผู้อื่น (กล่าวคือ ผู้ที่พูดคุยกับผู้อื่นบ่อยครั้งเกี่ยวกับประเด็นดังกล่าวมีโอกาสยินยอมระดับมากที่จะให้มีผู้อพยพในภูมิภาคของตน มากกว่าผู้ที่ไม่เคยพูดคุย คิดเป็นร้อยละ 8.71) ตัวแปรการเดินทางไปต่างประเทศ (ซึ่งเกิดจากการพบว่า ผู้ที่เคยเดินทางไปต่างประเทศในเอเชียตะวันออกมีโอกาสยินยอมระดับมากที่จะให้มีผู้อพยพในภูมิภาคของตน มากกว่าผู้ที่ไม่เคยเดินทางฯ คิดเป็นร้อยละ 4.79 และเกิดจากการพบว่า ผู้ที่เคยเดินทางไปต่างประเทศนอกเอเชียตะวันออกมีโอกาสยินยอมระดับมากที่จะให้มีผู้อพยพในภูมิภาคของตน มากกว่าผู้ที่ไม่เคยเดินทางฯ คิดเป็นร้อยละ 3.56) รวมถึงตัวแปรการมีคนรู้จักที่เป็นชาวต่างชาติ (ซึ่งเกิดจากการพบว่า ผู้ที่มีคนรู้จักที่เป็นชาวต่างชาติในเอเชียตะวันออกมีโอกาสยินยอมระดับมากที่จะให้มีผู้อพยพในภูมิภาคของตน มากกว่าผู้ที่ไม่เคยเดินทางฯ คิดเป็นร้อยละ 4.78 และการพบว่า ผู้ที่มีคนรู้จักที่เป็นชาวต่างชาตินอกเอเชียตะวันออกมีโอกาสยินยอมระดับมากที่จะให้มีผู้อพยพในภูมิภาคของตน มากกว่าผู้ที่ไม่เคยเดินทางฯ คิดเป็นร้อยละ 8.95) อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณาเฉพาะตัวแปรการเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างประเทศ ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า ตัวแปรดังกล่าวไม่ส่งผลต่อระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพในเอเชียตะวันออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่ประการใด ซึ่งส่วนหนึ่งอาจเกิดจากการที่ตัวแปรอิสระดังกล่าวไม่มีความแปรปรวนของ

ข้อมูลเท่าที่ควร หรือกล่าวอีกนัยว่า กลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดเคยเปิดรับข้อมูลข่าวสารต่างประเทศอยู่แล้ว ดังนั้น ตัวแปรดังกล่าวจึงไม่ส่งผลต่อมุมมองหรือระดับการยินยอมที่แตกต่างกันอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการเข้ามาของผู้อพยพ

ในส่วนของกลุ่มตัวแปรค่านิยมแห่งเอเชีย/ค่านิยมส่วนบุคคล ผู้วิจัยพบว่า ตัวแปรเกี่ยวกับค่านิยมแห่งเอเชียโดยส่วนใหญ่ไม่มีอิทธิพลต่อการทำนายระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพในพื้นที่ปลายทางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเท่าที่ควร ยกเว้นตัวแปรระดับความเป็นชาตินิยม ซึ่งเป็นค่านิยมหรือลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของบริบทสังคมเอเชียตะวันออกที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า การยึดมั่นความเป็นชาตินิยมอย่างมากส่งผลทางลบต่อการยินยอมระดับมากที่จะให้มีผู้อพยพเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออก ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวไม่เพียงเกิดขึ้นในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่างในภูมิภาคนี้ แต่เป็นข้อค้นพบที่เกิดขึ้นในแต่ละประเทศด้วยเช่นกัน

ในส่วนของกลุ่มตัวแปรภูมิหลังทางประชากรและสังคม ผู้วิจัยพบว่า ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการทำนายระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพในพื้นที่ปลายทางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ช่วงอายุ การจัดวางระดับสถานะทางสังคมของตน ระดับการศึกษาสูงสุดที่สำเร็จ ศาสนาที่นับถือเป็นหลัก และประเทศที่อาศัยอยู่ โดยพบว่า คนวัยหนุ่มสาวมีแนวโน้มยินยอมระดับมากที่จะให้มีผู้อพยพเข้ามามากกว่าผู้สูงวัยหรือวัยกลางคน ในขณะเดียวกัน ผู้ที่นิยมตนเองว่ามีสถานะทางสังคมระดับสูงมีแนวโน้มยินยอมระดับมากที่จะให้มีผู้อพยพเข้ามามากกว่าผู้ที่มีสถานะทางสังคมต่ำกว่า เช่นเดียวกับการพบว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับสูง (โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับอุดมศึกษา) มีแนวโน้มยินยอมระดับมากที่จะให้มีผู้อพยพเข้ามามากกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่า/ไม่สำเร็จการศึกษา ส่วนในกรณีตัวแปรศาสนาที่นับถือเป็นหลัก ผู้วิจัยพบว่า เฉพาะผู้ที่นับถือศาสนาแถบตะวันออก (ไม่รวมพุทธ) มีแนวโน้มไม่ยินยอมระดับมากหรือต่อต้านการเข้ามาของผู้อพยพมากกว่าผู้ที่ไม่นับถือศาสนาใด ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตลอดจนการพบว่า ผู้ที่เป็นพลเมืองในประเทศญี่ปุ่นมีแนวโน้มยินยอมระดับมากที่จะให้มีผู้อพยพเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกมากกว่าพลเมืองในประเทศจีน แต่ในทางตรงกันข้าม พลเมืองในประเทศเกาหลีใต้และไต้หวันมีแนวโน้มไม่ยินยอมระดับมากหรือต่อต้านการเข้ามาของผู้อพยพมากกว่าพลเมืองในประเทศจีนเช่นกัน

อย่างไรก็ตาม เมื่อผู้วิจัยพิจารณาเฉพาะผลการวิเคราะห์การถดถอยเป็นรายประเทศ ข้อค้นพบสำคัญของแต่ละประเทศที่แตกต่างจากผลการวิเคราะห์ของกลุ่มตัวอย่างในภาพรวมทั้งเอเชียตะวันออกมีรายละเอียดดังนี้

ก. ประเทศจีน : ผู้วิจัยพบว่า ตัวแปรเกี่ยวกับการเดินทางไปต่างประเทศและการมีคนรู้จักเป็นชาวต่างประเทศไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะเดียวกัน ตัวแปร

ศาสนาที่นับถือก็ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน

ข. ประเทศญี่ปุ่น : ผู้วิจัยพบว่า ตัวแปรเกี่ยวกับการเดินทางไปต่างประเทศไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ตัวแปรศาสนาที่นับถือก็ไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามเช่นกัน แต่ที่น่าสนใจก็คือ การพบว่าในสังคมญี่ปุ่น ตัวแปรระดับการยึดมั่นในค่านิยมความยึดโยงกับการจัดลำดับชั้นและการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงเป็นอย่างมากมีส่วนทำนายแนวโน้มการไม่ยินยอมระดับมาก หรือการต่อต้านการเข้ามาของผู้อพยพอย่างเห็นได้ชัด เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่ยึดมั่นค่านิยมทั้งสองด้านดังกล่าวระดับน้อย

ค. ประเทศเกาหลีใต้ : ผู้วิจัยพบว่า เกาหลีใต้เป็นประเทศเดียวที่ตัวแปรความถี่ของการพูดคุยเกี่ยวกับประเด็น/ปัญหาระหว่างประเทศกับผู้อื่นไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งพบว่า การเดินทางไปต่างประเทศ (ไม่ว่าทั้งในและนอกเอเชียตะวันออกเฉียง) เป็นรูปแบบเดียวของการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ ตัวแปรช่วงอายุ การจัดวางสถานะทางสังคม ระดับการศึกษา และศาสนาที่นับถือ ไม่ส่งผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน และสิ่งที่น่าสนใจอีกประการก็คือ การพบว่าตัวแปรเพศและการยึดมั่นในค่านิยมชายเป็นใหญ่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า พลเมืองชายในเกาหลีใต้มีโอกาสยินยอมอย่างมากที่จะให้มีผู้อพยพในเอเชียตะวันออกเฉียงมากกว่าพลเมืองหญิง ในขณะที่การยึดมั่นค่านิยมชายเป็นใหญ่ในสังคมเกาหลีใต้ก็มีแนวโน้มส่งผลทางลบต่อระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพในภูมิภาคของตนอย่างเห็นได้ชัด

ง. ประเทศไต้หวัน : ผู้วิจัยพบว่า การมีคนรู้จักในเอเชียตะวันออกเฉียงไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อีกทั้งพบว่า ตัวแปรช่วงอายุและการจัดวางสถานะทางสังคมไม่ส่งผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นเดียวกับประเทศเกาหลีใต้ แต่สิ่งที่น่าสนใจก็คือ ไต้หวันเป็นประเทศเดียวที่ตัวแปรสถานะด้านการสมรส เขตที่อยู่อาศัย และศาสนาที่นับถือ มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า ชาวไต้หวันที่อยู่ระหว่างการสมรสมีโอกาสยอมรับการมีอยู่ของผู้อพยพน้อยกว่าชาวไต้หวันที่ยังไม่เคยสมรส รวมถึงการพบว่า ชาวไต้หวันที่อยู่ในเขตเมืองมีแนวโน้มยอมรับการเข้ามาของผู้อพยพมากกว่าชาวไต้หวันที่อยู่ในเขตชนบท ตลอดจนการพบว่า ชาวไต้หวันที่นับถือศาสนาเถรวาท (ไม่รวมพุทธ) มีแนวโน้มไม่ยินยอมที่จะให้มีผู้อพยพเข้ามา มากกว่าชาวไต้หวันที่ไม่นับถือศาสนาใด ๆ

6. อภิปรายผลการวิจัย

จากการพบว่าตัวแปรหรือพฤติกรรมต่าง ๆ ที่แสดงถึงการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมสามารถถูกนำมาใช้ทำนายแนวโน้มการยินยอมให้มีผู้อพยพเข้ามาในพื้นที่ปลายทางของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ ไม่ว่าจะเป็นการเปิดรับในรูปแบบ

การพูดคุยหรือมีบทสนทนาในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับประเด็น/ปัญหามานานาชาติ การเดินทางไปต่างประเทศ การมีเพื่อน/คนรู้จักที่เป็นชาวต่างชาติ พฤติกรรมเหล่านี้ต่างเป็นประสบการณ์และการปฏิบัติการทางสังคมที่ส่งเสริมหรือมีอิทธิพลเชิงบวกต่อแนวโน้มการยินยอมระดับมากที่จะให้ผู้อพยพเข้ามาและอาศัยอยู่ในเขตแดนของพลเมืองเอเชียตะวันออก ข้อค้นพบดังกล่าวส่วนหนึ่งสามารถได้รับการอธิบายด้วยสมมติฐานว่าด้วยการพบปะ (contact hypothesis) ซึ่งเชื่อว่า การเผชิญหน้าและการผูกสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับกลุ่มคนต่างวัฒนธรรมมีส่วนช่วยส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มให้เป็นไปในทิศทางบวก (McLaren 2003) ถึงแม้ประสบการณ์ในชีวิตประจำวันเหล่านี้ไม่แสดงถึงการมีปฏิสัมพันธ์กับกลุ่มผู้อพยพโดยตรง แต่อย่างน้อยการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม (ทั้งประสบการณ์ทางตรงและทางอ้อม) มีส่วนทำให้เกิดการรับรู้และเข้าใจเกี่ยวกับการมีอยู่ของความหลากหลายเกี่ยวกับชีวิตทางสังคม (Lacaste, Wei, and Chuang 2024) และมีส่วนส่งเสริมให้เกิดการยอมรับความแตกต่าง (Parkhouse, Lu, and Massaro 2019) ด้วยเหตุนี้ ชาวเอเชียตะวันออกที่เปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมจึงมีแนวโน้มเกิดมุมมองเชิงบวกต่อผู้อพยพ หรือยินยอมที่จะให้พวกเขาเข้ามาในเขตแดนของตนมากกว่าผู้ที่ไม่มีความรู้หรือประสบการณ์การเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมเท่าที่ควร

อย่างไรก็ตาม ในการศึกษาครั้งนี้พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมแต่ละรูปแบบส่งผลต่อการทำนายตัวแปรตามในแต่ละประเทศไม่เหมือนกัน ข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ในแต่ละสังคมอาจมีบริบทหรือภูมิหลังบางอย่างที่ทำให้มุมมองต่อผู้อพยพในแต่ละประเทศได้รับอิทธิพลจากรูปแบบต่าง ๆ ของการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในลักษณะที่ไม่เหมือนกันทั้งภูมิภาค ดังเช่น การพบว่า เกาหลีใต้เป็นประเทศเดียวที่ตัวแปรการพูดคุยหรือมีบทสนทนาในชีวิตประจำวันเกี่ยวกับประเด็น/ปัญหามานานาชาติ ไม่ส่งผลต่อระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และมีเพียงตัวแปรการเดินทางไปต่างประเทศที่มีส่วนทำให้เกิดทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพ ข้อค้นพบดังกล่าวสามารถตีความได้ว่า ชาวเกาหลีใต้อาจมีอคติหรือทัศนคติเชิงลบต่อกลุ่มผู้อพยพแบบหยิ่งลึกลับจนกระทั่งส่งผลให้ประเด็น/ปัญหาระดับนานาชาติที่นำมาใช้สนทนาในชีวิตประจำวันอาจถูกเจือปนด้วยข้อมูลข่าวสารที่แสดงถึงการรับรู้ว่าการอพยพเป็นภัยคุกคามแก่สังคม/ประเทศของตน ทั้งนี้ อคติดังกล่าวในสังคมเกาหลีใต้ส่วนหนึ่งมีรากฐานมาจากความรู้สึกเหนือกว่าทางวัฒนธรรมหรือความหยิ่งทางชาติพันธุ์ (ethnocentrism) ซึ่งเป็นการมองว่าวัฒนธรรมอื่นด้อยกว่า เนื่องจากด้วยเกาหลีใต้เคยเป็นประเทศที่ตกอยู่ใต้อาณานิคม แต่ปัจจุบันกลายเป็นประเทศที่พัฒนา เศรษฐกิจอย่างก้าวกระโดด และได้รับการขึ้นชื่อในระดับนานาชาติเกี่ยวกับสินค้าทางวัฒนธรรม (Mulyaman and Ismail 2021) อนึ่ง อคติดังกล่าวอาจมีส่วนทำให้ในบริบทสังคมเกาหลีใต้ ตัวแปรระดับการศึกษาไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติด้วยเช่นกัน ถึงแม้

การศึกษาระดับสูงได้รับการพิจารณาว่ามีส่วนช่วยส่งเสริมทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (Aslan and Aybek 2020) ซึ่งมีส่วนเหนี่ยวนำให้พลเมืองเอเชียตะวันออกโดยส่วนใหญ่ที่สำเร็จการศึกษาระดับสูง (ทั้งในจีน ญี่ปุ่น และไต้หวัน) มีแนวโน้มให้การยอมรับการมีอยู่ของกลุ่มผู้อพยพเป็นอย่างมาก แต่ในกรณีประเทศเกาหลีใต้ บริบททางสังคมและวัฒนธรรมมีส่วนทำให้การเหยียดชาติพันธุ์ยังคงเกิดขึ้น ซึ่งครอบคลุมถึงบรรยากาศการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา (Kim 2016) และอาจส่งผลให้ชาวเกาหลีใต้ที่สำเร็จการศึกษาระดับสูงไม่จำเป็นต้องเกิดมุมมองเชิงบวกต่อผู้อพยพ ด้วยเหตุนี้ การเคยเดินทางไปต่างประเทศจึงเป็นรูปแบบเดียวของการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ส่งผลให้ชาวเกาหลีใต้มีแนวโน้มเกิดทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพมากขึ้น เนื่องจากการเดินทางไปต่างประเทศมีส่วนทำให้เกิดประสบการณ์โดยตรงเกี่ยวกับการพบปะ/เข้าถึงความจริงเกี่ยวกับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ซึ่งอาจทำให้พวกเขารับทราบเรื่องราวเชิงบวกของผู้ที่มีความแตกต่างจากกลุ่มชาติพันธุ์หรือวัฒนธรรมในประเทศของตนมากขึ้น

นอกจากความหึงหวงทางชาติพันธุ์ การยึดมั่นในค่านิยมระบบชายเป็นใหญ่ถือได้ว่าเป็นอีกปัจจัยในบริบทสังคมเกาหลีใต้ที่ส่งผลต่อแนวโน้มการยินยอมระดับน้อยที่จะให้มีผู้อพยพในภูมิภาคเอเชียตะวันออก กล่าวคือ ค่านิยมดังกล่าวเป็นภาพสะท้อนอย่างหนึ่งของการเชื่อว่ามนุษย์ไม่มีความเท่าเทียมกัน ซึ่งการยึดมั่นในความไม่เท่าเทียมทางเพศ (แม้กระทั่งภายในสังคมของตน) อาจมีส่วนเหนี่ยวนำให้การยอมรับผู้ที่มีการเหง้าทางชาติพันธุ์/วัฒนธรรมแตกต่างจากตนกลายเป็นเรื่องยากได้เช่นกัน ทั้งนี้ สาเหตุอีกประการของข้อค้นพบดังกล่าวอาจเกิดจากการที่เพศหญิงในระบบสังคมชายเป็นใหญ่มีแนวโน้มถูกจำกัดในประเด็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการเรื่องสาธารณะ และถูกกำหนดให้สนใจเฉพาะเรื่องราวภายในครัวเรือนเป็นหลัก (Koh 2008) ซึ่งส่งผลให้ผู้หญิงมีโอกาสนำเสนอความคิดเห็นนอกน้อยกว่าเพศชาย และอาจเหนี่ยวนำให้ขาดประสบการณ์และความเข้าใจเกี่ยวกับสาเหตุการอพยพเข้ามาของคนต่างถิ่น ในแง่นี้ สาเหตุดังกล่าวจึงสามารถถูกนำมาใช้อธิบายผลการวิเคราะห์ ที่แสดงให้เห็นว่าเพศชายทั้งในเกาหลีใต้และไต้หวันต่างมีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพมากกว่าผู้หญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่กระนั้นสิ่งที่ทำให้ข้อค้นพบในไต้หวันแตกต่างจากเกาหลีใต้ จีน และญี่ปุ่นอย่างเห็นได้ชัดก็คือ ไต้หวันเป็นประเทศเดียวที่ผู้วิจัยพบว่า การเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมทั้งสามรูปแบบ (ไม่รวมถึงการเปิดรับสื่อต่างประเทศ) ต่างมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ข้อค้นพบดังกล่าวยิ่งตอกย้ำให้เห็นว่า ถึงแม้การยึดมั่นธรรมเนียม/ค่านิยมบางอย่างอาจเป็นอุปสรรคต่อทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพ แต่การเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมไม่ว่ารูปแบบใดก็ตาม ต่างมีส่วนช่วยทำให้มุมมองหรือทัศนคติต่อผู้อพยพสามารถเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางบวก อย่างไรก็ตาม จากการพบว่าเฉพาะในสังคมไต้หวัน ผู้ที่ยังไม่เคยสัมผัสมีแนวโน้มที่จะเปิดใจยอมรับการมีอยู่หรือการเข้ามาของผู้อพยพมากกว่าผู้ที่อยู่ในระหว่างการสมรสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ข้อค้นพบดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในสังคมดังกล่าวอาจมีส่วน

เกี่ยวข้องกับการแสวงหามิตรภาพใหม่หรือการคบหาเพื่อพัฒนาความสัมพันธ์เชิงคนรักระหว่างชาวไต้หวันกับชาวต่างชาติได้เช่นกัน อีกทั้งการยังไม่เคยสมรส (หรือยังไม่มีพันธะเกี่ยวกับการใช้ชีวิตกับคู่สมรส/บุตร) ก็อาจเป็นภาพสะท้อนของกลุ่มคนที่ยังสามารถใช้ชีวิตได้อย่างอิสระ และมีเวลาเพียงพอสำหรับการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ไม่ว่าจะเป็นการเดินทางไปต่างประเทศ การพัฒนาความสัมพันธ์กับคนต่างถิ่น หรือการพูดคุย/ให้ความสนใจเกี่ยวกับประเด็นนานาชาติได้อย่างเต็มที่ มากกว่าผู้ที่อยู่ในระหว่างการสมรส (ซึ่งมีแนวโน้มให้ความสนใจเรื่องชีวิตครอบครัวมากกว่า)

นอกจากนี้ ในการศึกษาครั้งนี้ยังพบว่า ความเป็นชาตินิยม ซึ่งถือได้ว่าเป็นค่านิยมอย่างหนึ่งที่โดดเด่นในบริบทสังคมเอเชียตะวันออก (Tsai 2015) ก็เข้าข่ายเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งของการเกิดมุมมองเชิงบวกต่อผู้อพยพ และอาจทำให้ไม่ยินยอมหรือยินยอมระดับน้อยเกี่ยวกับการเข้ามาของกลุ่มผู้อพยพในภูมิภาคดังกล่าว ซึ่งข้อค้นพบดังกล่าวเกิดขึ้นในทั้ง 4 ประเทศ อีกทั้งในการศึกษาครั้งนี้ได้พบว่า การยึดมั่นในค่านิยมความยึดโยงกับการจัดลำดับชั้นและการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงก็เข้าข่ายเป็นอุปสรรคต่อทัศนคติเชิงบวกต่อกลุ่มผู้อพยพเฉพาะในบริบทสังคมญี่ปุ่นด้วยเช่นกัน ข้อค้นพบเหล่านี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความเป็นชาตินิยมและความยึดโยงกับการจัดลำดับชั้น แสดงให้เห็นถึงค่านิยมที่ได้รับอิทธิพลจากระบบความเชื่อที่แทรกซึมอยู่ในชีวิตประจำวัน และได้รับความนิยมน้อยแพร่หลายในแถบเอเชียตะวันออก ซึ่งก็คือคตินิยมรวมหมู่ (collectivism) หรือการให้ความสำคัญแก่การรวมผู้คนให้เป็นหนึ่งเดียวกัน (Kent 2008) และลัทธิขงจื้อ (Confucius) หรือระบบความเชื่อเกี่ยวกับแนวปฏิบัติ ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันระหว่างกลุ่มคนที่มีสถานภาพ/ลำดับศักดิ์ไม่เท่ากัน (Bockover 2010; Henders 2023) อนึ่ง ข้อค้นพบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับค่านิยมการหลีกเลี่ยงความเสี่ยงสะท้อนให้เห็นถึงลักษณะเฉพาะอย่างหนึ่งในสังคมญี่ปุ่น กล่าวคือ การที่ชาวญี่ปุ่นไม่ปรารถนาที่จะเผชิญกับความไม่แน่นอน และมองว่าการแสวงหาความไว้วางใจในชีวิตประจำวันเป็นเรื่องยากตลอดจนเลือกที่จะสร้างความสัมพันธ์ใด ๆ ผ่านกลไกที่เป็นทางการมากกว่า ซึ่งมีลักษณะเป็น “โครงสร้างการรับรอง” (assurance structures) เพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงจากการถูกเอาเปรียบหรือความไม่แน่นอนของการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น (Yamagishi, Cook, and Watabe 1998; Cook et al. 2005) เนื่องจากชาวญี่ปุ่นเล็งเห็นว่า กลไกดังกล่าวเปรียบเสมือนหลักประกันที่ช่วยให้สังคมเป็นระเบียบมากขึ้น หรือช่วยให้พลเมืองสามารถรับมือหรือเอาตัวรอดจากความไม่แน่นอนที่ประเทศตนเองมีแนวโน้มเผชิญบ่อยครั้ง ดังเช่นภัยธรรมชาติ หรือแม้กระทั่งความเสียหายจากภัยสงครามในอดีต ซึ่งกลไกดังกล่าวถือได้ว่าเป็นข้อบ่งชี้อย่างหนึ่งของการยึดมั่นในคตินิยมรวมหมู่ ดังนั้น ค่านิยมแห่งเอเชียภายใต้ระบบความเชื่อทางสังคมและวัฒนธรรมในสังคมเอเชียตะวันออกจึงมีส่วนเหนี่ยวนำให้ผู้ที่ยึดมั่นในค่านิยมเหล่านี้อย่างแรงกล้า มีแนวโน้มไม่

ยินยอมให้คนต่างถิ่นอพยพเข้ามาในเขตแดนหรือภูมิภาคของตนเท่าที่ควร เนื่องจากค่านิยมเหล่านี้อาจมีส่วนหล่อหลอมให้พลเมืองเอเชียตะวันออกบางส่วนเล็งเห็นว่า กลุ่มผู้อพยพมีความแตกต่างหรือมีสถานะด้อยกว่าพวกตน และอาจเป็นความเสี่ยงหรือภัยคุกคามแก่พวกตน

ถึงแม้ข้อค้นพบในสังคมญี่ปุ่นแสดงให้เห็นว่า การยึดมั่นในค่านิยมแห่งเอเชียหลายประการมีอิทธิพลเชิงลบต่อทัศนคติเชิงบวกเกี่ยวกับผู้อพยพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่กระนั้น ผลการวิเคราะห์จากทั้งสถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมานได้สะท้อนให้เห็นว่า พลเมืองญี่ปุ่นมีสัดส่วนของผู้ที่ยินยอมระดับมากที่จะให้มีผู้อพยพเข้ามาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกมากกว่าพลเมืองประเทศอื่น ๆ อย่างเห็นได้ชัด ข้อค้นพบดังกล่าวจึงสะท้อนให้เห็นว่า มุมมองเชิงลบต่อผู้อพยพไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นกับพลเมืองโดยทั่วไปในญี่ปุ่น แต่อาจเป็นเพียงคนบางกลุ่มที่มีแนวโน้มยึดมั่นถึมั่นในระบบความเชื่อ/ค่านิยมบางอย่าง จนกระทั่งกลายเป็นสิ่งที่ถูกนำมาใช้ตัดสินการมีอยู่หรือการอพยพเข้ามาของคนต่างถิ่น ดังเช่น กรณีกลุ่มผู้สูงอายุหรือกลุ่มคนรุ่นเก่า ซึ่งอาจยังคุ้นเคยหรือยึดถือธรรมเนียม/ความเชื่อดั้งเดิมบางอย่าง โดยพบว่า ทั้งในประเทศญี่ปุ่นและจีน ปัจจัยด้านช่วงอายุได้ส่งผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน กล่าวคือผู้ที่ยังอยู่ในวัยหนุ่มสาวและวัยกลางคนมีแนวโน้มที่จะยินยอมระดับมากเกี่ยวกับการเข้ามาของผู้อพยพมากกว่าผู้สูงอายุ อย่างไรก็ตาม จากการพบว่า พลเมืองญี่ปุ่นมีแนวโน้มให้การยอมรับการเข้ามาของผู้อพยพมากกว่าประเทศอื่น ๆ ในเอเชียตะวันออกอย่างเห็นได้ชัด ส่วนหนึ่งอาจได้รับการอธิบายด้วยมิติเชิงการเมือง เนื่องจากญี่ปุ่นเป็นประเทศที่มีคะแนนดัชนีความเป็นประชาธิปไตย (Democracy index)⁴ และดัชนีสิทธิมนุษยชน (Human rights index)⁵ ค่อนข้างสูง เมื่อเปรียบเทียบกับจีน ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจมีส่วนทำให้พลเมืองส่วนใหญ่ในญี่ปุ่นเข้าใจหรือเคารพการตัดสินใจของผู้อพยพจากต่างแดนที่ต้องการเข้ามาใช้ชีวิตในภูมิภาคที่ตนเองอาศัยอยู่ ทั้งนี้ ข้อค้นพบดังกล่าวสอดคล้องกับงานศึกษาก่อนหน้าที่แสดงให้เห็นว่า วัฒนธรรมการเมืองแบบมีส่วนร่วม (ซึ่งมีแนวโน้มเกิดขึ้นในสังคมประชาธิปไตย) เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ภาวะความเป็นเจ้าบ้าน (hospitableness) หรือมุมมองและที่ทำเชิงบวกต่อผู้อพยพในสังคมนั้น ๆ มีความโดดเด่นมากขึ้น (Palakawong-na-ayudhya 2025) แต่กระนั้น จากการพบว่า พลเมืองในประเทศเกาหลีใต้และไต้หวันมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพน้อยกว่าพลเมืองจีนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็เป็นสิ่งที่ยืนยันว่า วัฒนธรรมการเมืองแบบมีส่วนร่วมเพียงอย่างเดียวอาจไม่เพียงพอสำหรับการทำให้สมาชิกในสังคมมีมุมมองเชิงบวกต่อผู้อพยพ ถึงแม้พลเมืองเหล่านั้น

⁴ โปรดดูเพิ่มเติมในเว็บไซต์ Our World in Data (ฐานข้อมูล Democracy index) เข้าถึงจาก

<https://ourworldindata.org/grapher/democracy-index-eiu?tab=chart&country=TWN~CHN~JPN~KOR>

⁵ โปรดดูเพิ่มเติมในเว็บไซต์ Our World in Data (ฐานข้อมูล Human rights index) เข้าถึงจาก

<https://ourworldindata.org/grapher/human-rights-index-vdem?tab=chart&country=CHN~TWN~KOR~JPN>

อาศัยอยู่ในประเทศที่มีวัฒนธรรมการเมืองแบบมีส่วนร่วมก็ตาม ดังเช่นเกาหลีใต้และไต้หวัน ซึ่งต่างเป็นประเทศที่มีคะแนนดัชนีความเป็นประชาธิปไตยและดัชนีสิทธิมนุษยชนค่อนข้างสูง เช่นเดียวกับญี่ปุ่น (แต่ญี่ปุ่นมีคะแนนดัชนีสิทธิมนุษยชนค่อนข้างสูงตั้งแต่ช่วงหลังสิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 ในขณะที่เกาหลีใต้และไต้หวันเริ่มมีคะแนนดัชนีดังกล่าวเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในช่วงปลายสงครามเย็น) ในแง่นี้ ประเทศที่พลเมืองอาศัยอยู่จึงไม่ใช่เพียงภาพสะท้อนของระบบการเมือง/วัฒนธรรมการเมืองในประเทศนั้น ๆ แต่อาจรวมถึงมิติทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ของแต่ละประเทศด้วยเช่นกัน อาทิ พัฒนาการด้านสิทธิมนุษยชน ลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มชาติพันธุ์ในท้องถิ่น โครงสร้างอายุทางประชากร ความชุกของการสมรสข้ามวัฒนธรรม สถานการณ์อุปสงค์แรงงานในพื้นที่ปลายทาง ฯลฯ

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ภาพลักษณ์ของระบบการเมืองในประเทศจีนไม่แสดงถึงความเป็นประชาธิปไตยหรือวัฒนธรรมการเมืองแบบมีส่วนร่วมเท่าที่ควร (เมื่อเปรียบเทียบกับอีกสามประเทศ) แต่จากการพบว่า พลเมืองในประเทศเกาหลีใต้และไต้หวันมีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพน้อยกว่าพลเมืองจีนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็สะท้อนให้เห็นอีกแง่ว่า ภาพลักษณ์ความเป็นเผด็จการทางการเมืองของประเทศจีนไม่ใช่อุปสรรคสำคัญต่อการมีมุมมองเชิงบวกต่อผู้อพยพเสมอไป และถึงแม้ความเป็นชาตินิยมคือตัวแปรสำคัญอย่างหนึ่งที่เป็นอุปสรรคต่อทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพเหมือนกับประเทศอื่น ๆ ในที่นี้ก็ตาม รวมถึงการพบว่า ทั้งการเดินทางไปต่างประเทศและการคบเพื่อนชาวต่างประเทศต่างไม่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติแต่ประการใด แต่ผู้วิจัยพบว่า ในประเทศดังกล่าว ตัวแปรระดับการศึกษามีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อการทำนายระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพเข้ามาเป็นอย่างมาก (โดยพบว่า ค่าผลกระทบส่วนเพิ่มมีปริมาณมากกว่าอีกหลายตัวแปรที่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งรวมถึงในกรณีประเทศญี่ปุ่นและไต้หวันด้วยเช่นกัน) และประเทศจีนก็เป็นประเทศเดียวที่ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า ผู้ที่สำเร็จการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีแนวโน้มยินยอมระดับมากที่สุดที่จะให้มีผู้อพยพเข้ามา มากกว่าผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับต่ำกว่าทุกกรณี ในแง่นี้ ข้อค้นพบดังกล่าวจึงสอดคล้องกับงานศึกษาในอดีตที่แสดงให้เห็นว่า ระดับการศึกษาคือองค์ประกอบสำคัญอันดับต้น ๆ ของการมีที่ทำและมุมมองเชิงบวกต่อผู้อพยพ เนื่องจากทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (critical thinking) ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษาระดับสูง มีส่วนเหนี่ยวนำให้พลเมืองในพื้นที่ปลายทางเข้าใจเหตุผลและความต้องการของผู้อพยพมากขึ้น (empathy) และสามารถรู้เท่าทันวาทกรรม/ความเชื่อที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการเปิดใจยอมรับตัวตนและการเข้ามาของกลุ่มผู้อพยพ อาทิ ความเป็นชาตินิยม ชาติพันธุ์นิยม การมองว่าผู้อพยพเป็นปรปักษ์หรือภัยคุกคามต่อสังคมของตน ฯลฯ (Palakawong-na-ayudhya 2025)

นอกจากนี้ การที่ตัวแปรการจัดวางระดับสถานะทางสังคมของพลเมืองในภูมิภาคดังกล่าวมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็สะท้อนให้เห็นว่า การที่ชนชั้นสูงหรือผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจ-สังคมค่อนข้างดี (มีระดับการกินอยู่ค่อนข้างดี) อาจมีส่วนทำให้พวกเขาารู้สึกได้รับการตอบสนองความต้องการพื้นฐานในชีวิตประจำวันอย่างเพียงพอ และไม่เล็งเห็นว่า การเข้ามาของผู้อพยพเป็นภัยคุกคามทางเศรษฐกิจแก่พวกเขา ในขณะเดียวกันการพบว่าผู้ที่นับถือศาสนาอื่นในแถบตะวันออก (ซึ่งไม่รวมพุทธ) มีแนวโน้มไม่ยินยอมให้มีผู้อพยพเข้ามาในสังคมของตนเท่าที่ควรเมื่อเปรียบเทียบกับผู้ที่ไม่นับถือศาสนา ก็อาจสะท้อนให้เห็นว่า ชาวเอเชียตะวันออกบางกลุ่มอาจรู้สึกว่าการเข้ามาของผู้อพยพอาจเป็นภัยคุกคามทางวัฒนธรรมหรือภัยคุกคามเชิงสัญลักษณ์แก่พวกเขาได้เช่นกัน ซึ่งมีลักษณะเป็นภัยคุกคามที่พลเมืองในท้องถิ่นกังวลว่าอาจส่งผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงความเชื่อ วิถีปฏิบัติ หรือวัฒนธรรมดั้งเดิมของพวกเขา (Van Oudenhoven, Ward and Masgoret 2006) กล่าวคือ ในแง่หนึ่ง การนับถือศาสนาอื่นในแถบตะวันออก (ซึ่งไม่รวมพุทธ) อาจเข้าข่ายเป็นภาพแทนของลัทธิเชิงจิตที่มีส่วนทำให้พลเมืองบางส่วนไม่ยินยอมที่จะให้มีผู้อพยพเข้ามาในเขตแดนของตนได้เช่นกันตามที่ผู้วิจัยเคยอภิปรายไว้ก่อนหน้านี้ ซึ่งลัทธิดังกล่าวเป็นระบบความเชื่ออย่างหนึ่งที่ได้รับค่านิยมในภูมิภาคเอเชียตะวันออก

7. ข้อเสนอแนะการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ถึงแม้ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าตัวแปรเกี่ยวกับการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมแต่ละรูปแบบ ต่างมีและไม่มีอิทธิพลต่อทัศนคติเชิงบวกเกี่ยวกับผู้อพยพเข้ามาในเอเชียตะวันออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในลักษณะที่แตกต่างกันตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรมในแต่ละประเทศ แต่กระนั้น เมื่อพิจารณาในภาพรวมของภูมิภาคเอเชียตะวันออก ข้อค้นพบที่เกิดขึ้นแสดงให้เห็นว่า ไม่ว่ารูปแบบใดก็ตามเกี่ยวกับการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม ต่างเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลเชิงบวกต่อการยินยอมระดับมากที่จะให้มีผู้อพยพเข้ามาในภูมิภาคดังกล่าวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เพราะฉะนั้น การส่งเสริมให้พลเมืองในเอเชียตะวันออกมีโอกาสเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมในทุกรูปแบบเพิ่มมากขึ้นจึงมีส่วนเหนี่ยวนำให้พลเมืองในภูมิภาคดังกล่าวเกิดทัศนคติเชิงบวกต่อผู้อพยพเพิ่มขึ้นได้เช่นกัน ซึ่งถือได้ว่าเป็นรากฐานสำคัญของการอยู่ร่วมกันอย่างสันติระหว่างกลุ่มคนต่างวัฒนธรรม หรือกล่าวอีกนัยว่า ทัศนคติเชิงบวกดังกล่าวมีส่วนทำให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีระหว่างคนในพื้นที่กับผู้อพยพในแง่หนึ่ง การทำให้สมาชิกในสังคมมีโอกาสเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมจึงเป็นสิ่งที่ควรได้รับการส่งเสริม ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งการจัดให้มีกิจกรรมการเสวนาหรือแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในพื้นที่สาธารณะอย่างทั่วถึงและต่อเนื่อง เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกในสังคมมีโอกาสพูดคุยเกี่ยวกับประเด็น/ปัญหาระหว่างประเทศกับผู้อื่นบ่อยครั้งมากขึ้น การสนับสนุนให้พลเมืองที่ไม่เคยไปต่างประเทศมีโอกาสท่องเที่ยวหรือเดินทางไปใช้ชีวิตในต่างประเทศ เพื่อกระตุ้นให้มีประสบการณ์เกี่ยวกับ

วัฒนธรรมต่างถิ่นหรือวัฒนธรรมที่ไม่คุ้นเคย (โดยเฉพาะอย่างยิ่งพลเมืองในประเทศเกาหลีใต้) ตลอดจนการสนับสนุนให้ทุกภาคส่วนร่วมกันสร้างเครือข่ายและความร่วมมือระหว่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งแบบทางการและไม่เป็นทางการ เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกในสังคมได้มีโอกาสสร้างสายสัมพันธ์และแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมกับเพื่อนต่างเชื้อชาติ/สัญชาติมากขึ้น

นอกจากการส่งเสริมให้พลเมืองในสังคมเอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีโอกาสเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมมากขึ้น ในขณะเดียวกันการส่งเสริมให้พลเมืองได้รับการศึกษาระดับสูง หรือมีโอกาสเข้าถึงรูปแบบการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิพากษ์ (critical thinking) ในทุกระดับการศึกษา และอาจรวมถึงการส่งเสริมให้เกิดหลักสูตรหรือรายวิชาเกี่ยวกับการศึกษาพลเมืองโลก (global citizenship education) อย่างแพร่หลายในสถานศึกษาทุกระดับชั้น ก็เป็นอีกแนวทางที่มีส่วนช่วยทำให้พลเมืองในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทัศนคติเชิงบวกต่อการมีอยู่หรือการเข้ามาของผู้อพยพมากขึ้น เนื่องจากความรู้หรือทักษะที่ได้รับการขัดเกลาจากการศึกษารูปแบบดังกล่าว ซึ่งถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งของทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 อาจมีส่วนทำให้พลเมืองเคารพความหลากหลายทางวัฒนธรรมมากขึ้น (Binkley et al. 2012) และสามารถรู้เท่าทันหรือรื้อสร้างค่านิยม/วาทกรรมบางอย่างที่อาจเป็นอุปสรรคต่อการยอมรับการมีอยู่และการเข้ามาของผู้อพยพในสังคม

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากค่านิยมแห่งเอเชียบางส่วน (โดยเฉพาะอย่างยิ่งการยึดมั่นในความเป็นชาตินิยม) ยังคงมีอิทธิพลเชิงลบต่อระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แม้การยึดมั่นในค่านิยมเหล่านี้ อาจไม่ใช่สิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ง่าย แต่อย่างน้อยผู้วิจัยเล็งเห็นว่านโยบายหรือแนวทางเกี่ยวกับการเพิ่มโอกาสการเปิดรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการยกระดับคุณภาพการศึกษาเพื่อกระตุ้นการใช้ทักษะการคิดเชิงวิพากษ์และการตระหนักรู้ความเป็นพลเมืองโลกตามที่ได้รับการเสนอแนะไว้ก่อนหน้านี้ ก็มีส่วนช่วยบรรเทาให้การยึดมั่นในค่านิยมเหล่านี้ไม่รุนแรงหรือไม่ส่งผลกระทบด้านลบมากเกินไปต่อระดับการยินยอมให้มีผู้อพยพในภูมิภาคดังกล่าว ดังนั้น ข้อเสนอแนะเหล่านี้จึงเข้าข่ายเป็นส่วนหนึ่งของการทำให้คนในท้องถิ่น/เจ้าบ้าน และผู้อพยพในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้สามารถอยู่ร่วมกันอย่างสันติ ภายใต้ยุคสมัยของการเคลื่อนย้ายและภาวะข้ามชาติที่มีส่วนทำให้ความหลากหลายทางวัฒนธรรมในภูมิภาคดังกล่าวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคต

8. จริยธรรมการวิจัย

งานวิจัยนี้ได้รับการรับรอง (แบบยกเว้น) จากคณะกรรมการพิจารณาจริยธรรมการวิจัยในคน กลุ่มสหสถาบัน ชุดที่ 2 สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (COA No. 468/67)

9. Acknowledgements

Access to the database provided by EASSDA at the Academy of East Asian Studies, Sungkyunkwan University, has been instrumental in advancing this research, and we extend our appreciation to them for this support.

References

- Anderson, Bridget. 2007. "A Very Private Business: Exploring the Demand for Migrant Domestic." *European Journal of Women's Studies* 14 (3): 247-264. <https://doi.org/10.1177/1350506807079013>.
- Aslan, Serkan, and Birsal Aybek. 2020. "Testing the Effectiveness of Interdisciplinary Curriculum-Based Multicultural Education on Tolerance and Critical Thinking Skill." *International Journal of Educational Methodology* 6 (1): 43-55. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1246854>.
- Atkins, William. 2003. "Brand Power and State Power: Rise of the New Media Networks in East Asia." *The Pacific Review* 16 (4): 465-487. <https://doi.org/10.1080/0951274032000132218>.
- Ayaz, Selin. 2021. "Globalization Phenomenon and Its Effects." *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 12 (24): 1199-1217. <https://doi.org/10.36543/kauibfd.2021.048>.
- Barr, Michael D. 2000. "Lee Kuan Yew and the Asian Values Debate." *Asian Studies Review* 24 (3): 309-334. <https://doi.org/10.1080/10357820008713278>.
- Bélangier, Danièle, Hye-Kyung Lee, and Hong-Zen Wang. 2010. "Ethnic Diversity and Statistics in East Asia: 'Foreign Brides' Surveys in Taiwan and South Korea." *Ethnic and Racial Studies* 33 (6): 1108-1130. <https://doi.org/10.1080/01419870903427507>.
- Berry, John W. 2006. "Mutual Attitudes Among Immigrants and Ethnocultural Groups in Canada." *International Journal of Intercultural Relations* 30 (6): 719-734. <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2006.06.004>.
- Binkley, Marilyn, Ola Erstad, Joan Herman, Senta Raizen, Martin Ripley, and Michael Rumble. 2012. "Defining Twenty-First Century Skills." In *Assessment and Teaching of 21st Century Skills*, edited by Patrick Griffin, Barry McGaw, and Esther Care, 17-66. Dordrecht: Springer. https://doi.org/10.1007/978-94-007-2324-5_2.
- Boccagni, Paolo. 2012. "Rethinking Transnational Studies: Transnational Ties and the Transnationalism of Everyday Life." *European Journal of Social Theory* 15 (1): 117-132. <https://doi.org/10.1177/1368431011423600>.

- Bockover, Mary I. 2010. "Confucianism and Ethics in the Western Philosophical Tradition I: Foundational Concepts." *Philosophy Compass* 5 (4): 307-316. <https://doi.org/10.1111/j.1747-9991.2010.00295.x>.
- Breen, Richard, Kristian B. Karlson, and Anders Holm. 2018. "Interpreting and Understanding Logits, Probits, and Other Nonlinear Probability Models." *Annual Review of Sociology* 44 (1): 39-54. <https://doi.org/10.1146/annurev-soc-073117-041429>.
- Colic-Peisker, Val, and Farida Tilbury. 2006. "Employment Niches for Recent Refugees: Segmented Labour Market in Twenty-First Century Australia." *Journal of Refugee Studies* 19 (2), 203-229. <https://doi.org/10.1093/jrs/fej016>.
- Cook, Karen S., Toshio Yamagishi, Coye Cheshire, Robin Cooper, Masafumi Matsuda, and Rie Mashima. 2005. "Trust Building via Risk Taking: A Cross-Societal Experiment." *Social Psychology Quarterly* 68 (2): 121-142. <https://doi.org/10.1177/019027250506800202>.
- Day, Abby, Dave S. P. Thomas, and James Spickard. 2023. "Introduction." In *Diversity, Inclusion, and Decolonization: Practical Tools for Improving Teaching, Research, and Scholarship*, edited by Abby Day, Lois Lee, Dave S. P. Thomas, and James Spickard, 1-18. Bristol: Bristol University Press.
- De Bary, William Theodore. 2000. *Asian Values and Human Rights: A Confucian Communitarian Perspective*. Cambridge, MA: Harvard University Press.
- Dias, Davina, Cherrie Jihua Zhu, and Ramanie Samaratunge. 2020. "Examining the Role of Cultural Exposure in Improving Intercultural Competence: Implications for HRM Practices in Multicultural Organizations." *The International Journal of Human Resource Management* 31 (11): 1359-1378. <https://doi.org/10.1080/09585192.2017.1406389>.
- Faist, Thomas. 2000. "Transnationalization in International Migration: Implications for the Study of Citizenship and Culture." *Ethnic and Racial Studies* 23 (2): 189-222. <https://doi.org/10.1080/014198700329024>.
- Fernhaber, Stephanie A., and Dan Li. 2013. "International Exposure Through Network Relationships: Implications for New Venture Internationalization." *Journal of Business Venturing* 28 (2): 316-334. <https://doi.org/10.1016/j.jbusvent.2012.05.002>.
- Fong, Eric, and Kumiko Shibuya. 2020. "Migration Patterns in East and Southeast Asia: Causes and Consequences." *Annual Review of Sociology* 46 (1): 511-531. <https://doi.org/10.1146/annurev-soc-121919-054644>.

- Fujimoto, Y., and Charmine E. J. Härtel. 2004. "Culturally Specific Prejudices: Interpersonal Prejudices of Individualists and Intergroup Prejudices of Collectivists." *Cross Cultural Management: An International Journal* 11 (3): 54-69. <https://doi.org/10.1108/13527600410797846>.
- Henders, Susan J. 2023. "Asian Values." Encyclopedia Britannica, June 15. <https://www.britannica.com/topic/Asian-values>.
- Heo, Nayoung, and Jinjing Wu. 2024. "Generalized Trust and Attitudes Toward Immigrants in East Asia: A Cross-National Comparative Study." *International Journal of Intercultural Relations* 100: 1-13. <https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2024.101982>.
- Hitchcock, David. 1994. *Asian Values and the United States: How Much Conflict?* Washington, D.C.: The Center for Strategic and International Studies.
- Iwabuchi, Koichi. 2010. "Globalization, East Asian Media Cultures and Their Publics." *Asian Journal of Communication* 20 (2): 197-212. <https://doi.org/10.1080/01292981003693385>.
- Kent, Ann. 2008. "Chinese Values and Human Rights." In *Human Rights in Asia: A Reassessment of the Asian Values Debate*, edited by Leena Avonius and Damien Kingsbury, 83-97. New York: Palgrave Macmillan US.
- Kim, Hyuk-Rae, and Ingyu Oh. 2011. "Migration and Multicultural Contention in East Asia." *Journal of Ethnic and Migration Studies* 37 (10): 1563-1581. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2011.613332>.
- Kim, Jin-Hee. 2016. "Racism, Equity, and Quality of Education for International Students in South Korean Higher Education Institutes." *Frontiers of Education in China* 11 (3): 338-355. <https://doi.org/10.3868/s110-005-016-0027-3>.
- Koh, Eunkang. 2008. "Gender Issues and Confucian Scriptures: Is Confucianism Incompatible with Gender Equality in South Korea?" *Bulletin of the School of Oriental and African Studies* 71 (2): 345-362. <https://doi.org/10.1017/S0041977X08000578>.
- Lacaste, Aurora V., Ju-Hui Wei, and Hsueh-Hua Chuang. 2024. "Do Multicultural Exposure and Interaction Affect Creative Teaching by Building Self-Belief? A Mixed Methods Study." *Thinking Skills and Creativity* 51: 1-12. <https://doi.org/10.1016/j.tsc.2024.101473>.
- Maddux, William W., Jackson G. Lu, Salvatore J. Affinito, and Adam D. Galinsky. 2021. "Multicultural Experiences: A Systematic Review and New Theoretical Framework." *Academy of Management Annals* 15 (2): 345-

376. <https://doi.org/10.5465/annals.2019.0138>.
- McLaren, Lauren M. 2003. "Anti-immigrant Prejudice in Europe: Contact, Threat Perception, and Preferences for the Exclusion of Migrants." *Social Forces* 81 (3): 909-936. <https://doi.org/10.1353/sof.2003.0038>.
- Mulyaman, Darynaufal, and Achmad Ismail. 2021. "Tendentious Actions, Racism, or Bad Prejudice? Examining the Relations of Ethnocentrism and Xenophobia in Contemporary South Korea." *Andalas Journal of International Studies (AJIS)* 10 (2): 192-205. <https://doi.org/10.25077/ajis.10.2.192-205.2021>.
- Nagayoshi, K. 2011. "Support of Multiculturalism, But for Whom? Effects of Ethno-National Identity on the Endorsement of Multiculturalism in Japan." *Journal of Ethnic and Migration Studies* 37 (4): 561-578. <https://doi.org/10.1080/1369183X.2011.545272>.
- Parkhouse, Hillary, Chy Yi Lu, and Virginia R. Massaro. 2019. "Multicultural Education Professional Development: A Review of the Literature." *Review of Educational Research* 89 (3): 416-458. <https://doi.org/10.3102/00346543198403>.
- Pieke, Frank N. 2012. "Immigrant China." *Modern China* 38 (1): 40-77. <https://doi.org/10.1177/0097700411424564>.
- Portes, Alejandro, Luis E. Guarnizo, and Patricia Landolt. 1999. "The Study of Transnationalism: Pitfalls and Promise of an Emergent Research Field." *Ethnic and Racial Studies* 22 (2): 217-237. <https://doi.org/10.1080/014198799329468>.
- Qingxue, Liu. 2003. "Understanding Different Cultural Patterns or Orientations Between East and West." *Investigationes Linguisticae* 9: 22-30. <https://doi.org/10.14746/il.2003.9.3>.
- Reckwitz, Andreas. 2002. "Toward a Theory of Social Practices: A Development in Culturalist Theorizing." *European Journal of Social Theory* 5 (2): 243-263. <https://doi.org/10.1177/13684310222225432>.
- Sabatier, Colette, and Virginie Boutry. 2006. "Acculturation in Francophone European Societies." In *Cambridge Handbook of Acculturation Psychology*, edited by David L. Sam, and John W. Berry, 349-367. Cambridge: Cambridge University Press.
- Seol, Dong-Hoon, and John D. Skrentny. 2009. "Why is There So Little Migrant Settlement in East Asia?" *International Migration Review* 43 (3): 578-620.
- Siripong Palakawong-na-ayudhya. 2025. "Karn Sang Kro Pawa Kwam Phen Chao Baan Bon Phuen Thaan Khong Karn Vijai Churng Prajak: Koranee Suksa

- Moommong Keawkab Phoo Obphayob Khaoma Nai Phuen Ti Plaitang
Yodniyom Kong Tawee Europe.” [A Synthesis of Hospitableness Based on
Empirical Social Research: A Case Study on Perspectives Toward
Immigrants in Europe’s Preferred Destination]. *Journal of Social Science* 55
(1): 56-89. (in Thai)
- Tsai, Ming-Chang. 2015. *Global Exposure in East Asia: A Comparative Study of
Microglobalization*. London: Routledge.
- United Nations Department of Economic and Social Affairs, Population Division.
2019. *International Migration 2019: Report*. New York: United Nations.
- Van Assche, Jasper, Joaquín Bahamondes, and Chris Sibley. 2021. “Religion and
Prejudice Across Cultures: A Test of the Threat-Constraint Model.” *Social
Psychological and Personality Science* 12 (3): 287-295.
<https://doi.org/10.1177/194855062092096>.
- Van Oudenhoven, Jan P., Colleen Ward, and Anne-Marine Masgoret. 2006.
“Patterns of Relations Between Immigrants and Host Societies.”
International Journal of Intercultural Relations 30 (6): 637-651.
<https://doi.org/10.1016/j.ijintrel.2006.09.001>.
- Xu, Mengran, Fulong Wu, and Zhigang Li. 2022. “Understanding the Intergroup
Relations of Migrants in China.” *Population, Space and Place* 28 (2): 1-16.
<https://doi.org/10.1002/psp.2540>.
- Yamagishi, Toshio, Karen S. Cook, and Motoki Watabe. 1998. “Uncertainty, Trust,
and Commitment Formation in the United States and Japan.” *American
Journal of Sociology* 104 (1): 165-194. <https://doi.org/10.1086/210005>.
- Yamanaka, Keiko. 2008. “Japan as a Country of Immigration: Two Decades After an
Influx of Immigrant Workers.” In *Transnational Migration in East Asia (Senri
Ethnological Reports 77)*, edited by Yamashita et al., 187-196. Osaka:
National Museum of Ethnology.